

NORGÂH

Bilgiyle dirilenler ölmez. (Hz. Ali)

PAZARYOLU İLÇE MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ

Kültür Sanat ve Edebiyat Seçkisi - Yıl: 1 SAYI: 1 HAZİRAN 2021

YAYLADA BİR BEYAZ GELİNCİK

NORGÂH

Kültür Sanat ve Edebiyat Seçkisi

Yıl : 1 SAYI : 1 HAZİRAN 2021

“Erzurum Pazaryolu
İlçe Millî Eğitim Müdürlüğü
Adına

Sahibi
İlçe Milli Eğitim Müdürü

Yavuz DEMİR

Genel Koordinatör

Şahin KAÇAR

Grafik-Tasarım&
Yayın Kurulu Başkanı

Burak SELVİ

Yazı İşleri Sorumlusu :

Mustafa BAKAR

Yayın Kurulu:

Birkan YAĞIZ-Yunus ASLAN
Pınar KULEYİN-Ebru TOPÇİ
Ümmet YILMAZ
Merve Nur ÇELİK KAYA

Adresi :

Pazaryolu İlçe Millî Eğitim Müdürlüğü

Pazaryolu/ERZURUM

Web Adresi :

<http://pazaryolu.meb.gov.tr/>

E-Mail:

230227@meb.k12.tr

*** Eserlerin yayın hakkı ve sorumluluğu eser sahiplerine aittir.**

BAŞLARKEN

Dergimiz Norgâh'ın ilk sayısında sizlere buradan “merhaba” demekten büyük bir mutluluk duyuyoruz. Öncelikle şunu belirtelim ki tükenmez bir heyecanla yayımladığımız bu ilk sayı, ekibimizin ilk tecrübesidir. Hatamız olursa hoşgörünüze sığınırken bize bu yolda cesaret ve güç veren başta Pazaryolu Kaymakamımız sayın Selçuk KÖKSAL beyefendi ve Pazaryolu Belediye Başkanı İbrahim ŞAHİN, İlçe Milli Eğitim Müdürümüz Yavuz DEMİR ve çalışmalarıyla dergimize renk katan Pazaryolu halkına, öğretmen ve öğrencilerimize buradan teşekkürlerimizi sunuyoruz. Güzide ilçemiz Pazaryolu'nun güzide gönüldaşları olarak çıkardığımız bu dergi, öğrencilerimiz, öğretmen ve velilerimiz arasında bir gönül köprüsü vazifesi görecek, beldemizdeki gelişmeleri, genç yazar ve şairlerimizi takip etmeye olanak sağlayacaktır. Bizler paylaşmanın mutluluğunu bilen bazı şeylerin paylaştıkça çoğaldığını gören dergi ekibimiz olarak her bir sayımızı merakla bekleyeceğinizi umuyoruz. Siz değerli okuyucularımızın istek ve önerilerinizi de bekler, bir sonraki sayımızda görüşene kadar sevgiyle kalmanızı dileriz. Saygılarımızla.

Dergi Yönetimi

PAZARYOLU (NORGÂH)

Pazaryolu İspir'e 23 km. uzaklıkta Erzurum-İspir-Rize Karayolu üzerinde düzlük ve yeşillik etrafı dağlık ortası bağlık bir alana kurulmuştur. Erzurum'un Kuzey Batısında, Karadeniz Bölgesine sınır bir bölümde yer almaktadır.

İlçenin adı daha çok İspir'le birlikte anılmasına rağmen son yıllarda kendi adını duyuran Pazaryolu ilçe sınırlarından geçen Çoruh Nehri ile ve son dönemlerde ilçede yapılan festivallerle turizm anlamında bir takım kazanımlar elde etmiştir.

Pazaryolu'nda özellikle Çoruh vadisinde ve Çoruh nehrine inen dere yataklarında meyvecilik ve sebzeçilik yapılmaktadır. Daha yüksek rakımlı köylerde hayvancılık ön planda yer almaktadır.

Pazaryolu yöresi aynı zamanda intansif arıcılık için Türkiye'de bulunan ideal merkezlerinden biridir. Jeolojik yapı, toprak yapısı ve bitki örtüsü yüksek değerde ve kalitede bal üretimi sağlamaktadır. Bugüne kadar yörede kişisel girişimlerle ve geleneksel usullerle üretilmesine rağmen elde edilen balın bütün ülkede aranır ve istenir olması bu hususu teyit etmektedir.

Erzurum'un diğer ilçelerine nazaran Pazaryolu'nda kışlar daha ılıman geçmektedir. Tarıma oldukça elverişli alanlar yörede tarımı uzun vadede güçlendirecek özelliklere sahiptir. Son 10 yıl içinde ilçe ciddi göç vermiş durumdadır.

İspir'le birlikte yer almış olduğu Çoruh havzasında Doğu Karadeniz kültürüyle yoğun etkileşim içinde zenginleşen ve özellikle halk oyunları, atma türküler ve folklor bakımından Doğu Anadolu ve Karadeniz sentezli bir kültürel dokuya sahip olan Pazaryolu bir yandan içinde yer aldığı Çoruh havzasını renklendirirken öbür yandan da kendine has mutfaktan müziğe kadar zengin bir kültürel birikime ev sahipliği yapmaktadır.

İlçenin sınırından geçen Çoruh nehri su debisi, su miktarı ve sezon uzunluğu gibi tabii özellikleri nedeniyle çeşitli su sporlarına oldukça uygundur. İlçe, bu özelliği ile özellikle Rafting yapmak isteyen yerli ve yabancı turistler için bir cazibe merkezi haline gelmiştir.

Bu çerçevede Pazaryolu'nda her yıl festival düzenlemeleri yapılmakta ve bu festivalle birlikte Su sporları Rafting yapılabilmektedir. 2017 yılı Nüfus verilerine göre nüfusu 3.662'dir. * <http://www.pazaryolu.gov.tr/>

PAZARYOLU İLÇESİ PROTOKOL LİSTESİ

1	Pazaryolu Kaymakamlığı	Kaymakam	Selçuk Köksal
2	Belediye Başkanlığı	Belediye Başkanı	İbrahim ŞAHİN
3	İlçe Jandarma Komutanlığı	İlçe Jandarma Komutanı	Seyit Ahmet KABAŞ
4	Emniyet Amirliği	İlçe Emniyet Amiri	Mustafa ALTUNTAŞ
5	İktidar Partisi	AK Parti İlçe Başkanı	Ahmet KAPLAN
6	Ana Muhalefet Partisi	CHP İlçe Başkanı	Mustafa YILMAZ
7	TBMM'de Grubu Bulunan Siyasi Partiler	MHP İlçe Başkanı	Saffet KOCABEYOĞLU
8	Cumhur Başkanlığına Bağlı Kurumlar	İlçe Müftüsü	Berat KARALI
9	Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı	SYD Vakfı Müdür	İmren Çilem YAĞLI
10	İçişleri Bakanlığına Bağlı Kurumlar	Yazı İşleri Müdürü V.	Salih BELLİ
11	İçişleri Bakanlığına Bağlı Kurumlar	İlçe Nüfus Müdürü	Güleyda KURT
12	Hazine ve Maliye Bakanlığına Bağlı Kurumlar	Malmüdürü V.	Hüseyin KAYA
13	Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Kurumlar	İlçe Milli Eğitim Müdürü	Yavuz DEMİR
14	Sağlık Bakanlığına Bağlı Kurumlar	Başhekim	Rabia YAŞAR
15	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	Tapu Müdürü	Ramazan Özkaynak
16	Gençlik ve Spor Bakanlığına Bağlı Kurumlar	Gençlik Hiz. Ve Spor İlçe Müdür V.	Salih BELLİ
17	Tarım ve Orman Bakanlığı	İlçe Tarım ve Orman Müdürü V.	Cihan ALAYBAŞI
18	Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı	PTT Müdürü	Sultan CEYLAN
19	Kültür ve Turizm Bakanlığı	İlçe Halk K. Memurluğu	Erhan ÇORUH
20	Resmi Banka Müdürleri	T.C.Ziraat Bankası Müdürü	Mehmet Mustafa DAL
21	Belediye Meclis Üyeleri	Pazaryolu Belediye M. Üyesi	Recep KAPLAN
22	Belediye Meclis Üyeleri	Pazaryolu Belediye M. Üyesi	Mustafa ÇİÇEK
23	Belediye Meclis Üyeleri	Pazaryolu Belediye M. Üyesi	Fatih BEKTAŞ
24	Belediye Meclis Üyeleri	Pazaryolu Belediye M. Üyesi	Süleyman AKPINAR
25	Belediye Meclis Üyeleri	Pazaryolu Belediye M. Üyesi	Ayla ÇİÇEK
26	Belediye Meclis Üyeleri	Pazaryolu Belediye M. Üyesi	Ali KURT
27	Belediye Meclis Üyeleri	Pazaryolu Belediye M. Üyesi	Orhan SEKMEN
28	Belediye Meclis Üyeleri	Pazaryolu Belediye M. Üyesi	Selahattin TOPCU
29	Belediye Meclis Üyeleri	Pazaryolu Belediye M. Üyesi	Hamdi TOSUN
30	Mesleki Kuruluşlar ve Oda Başkanları	Tarım Kredi Koop. Müdürlüğü	Mahmut ESER
31	Mesleki Kuruluşlar ve Oda Başkanları	Aras Elektrik İşletmeleri Başmühendisliği	Ahmet DİLER
32	Kamu Yararına Çalışan Dernek Başkanlıkları ZENGİN	Muhtarlar Derneği Başkanı V.	Mevlüt ZENGİN
33	Muhtarlıklar	21 Haziran Mah. Muhtarı	İsmail Hakkı HATUNOĞLU

ONLARIN GÖZÜYLE

Tombul yanaklara, gircon saçlara sahip olduğum zamanlardı... O zamanlar bayram kışa denk gelirdi...

Bayram için elbiseler alınmış, bayram heyecanı günler öncesinden başlamıştı. Arife akşamı köye yolculuk başladı. Yola çıkmadan bayramlıklarımın çantada olup olmadığını çocukluğa has muziplikle kontrol ettikten sonra içim rahat bir şekilde yola çıkmıştım. Hazırlıklar yapılmış baklavalar, börekler pişirilmişti...

Sabah, bayram namazına yetişmek için erkenden uyumak lazımdı. Yataklar serilmiş herkes yatağında mışıl mışıl uyumuştı. Bir tek ben uyumamıştım; o çocuksu heyecan uyutmuyordu. Ara sıra başımı yastıktan kaldırıyor sobadan yayılan ışıqla bayramlıklarımı kontrol edip tekrar uyumaya çalışıyordum...

Sabah sese uyanınca bayramlıklarımı büyük bir sevinçle giyip cami yoluna koyuldum Cebimde şeker toplamak için bir poşet. Dikkatim sürekli gıcır gıcır parlayan ayakkabılarımda. Kendi kendime elbiselerim de çok güzel diye söylenmeler falan. Camide bayramlaşma biter bitmez bütün çocuklar köye dağıldık kim iyi şeker verirdi kim çikolata dağıtırdı, hepsinin muhasebesi önceden yapılmış, bazı yerlere tek gitmek lazımdı zira tek giden daha çok şeker alırdı her zaman...

Vakit hayli geçmiş elimde bir poşet şeker evin yolunu tuttum. Eve girer girmez, acaba abim hangi şekerlerden toplamış, düşüncesiyle hemen abimin yanına sokulup şeker poşetini karıştırıyor bundan ben de yok değiştirelim mi diye, dil döküyordum. Bir sürü kavga, gürültü... Sonrasında şekerleri yiyip ambalajlarıyla çerçeve kenarı yapmalar falan...

Velhasıl çocuktuk, dünyaya kendi penceremizden bakıyor mutlu olmak için bahaneler arıyorduk. Güzel olan eski bayramlar değildi; güzel olan çocuk aklıyla geçen bayramlardı. Hiçbir zerresine dünyalık beklentisi girmemiş çocuk aklı. Temiz bir o kadar da masum...

Şimdi onların duygularına tercüman olabilsek, anlayabilsek onların dilinden sorsak onlara benim anlattığımdan bin kat daha güzel hikâyeler anlatırlar sizlere de inanın. Anlayabilmek lazım...

Bayramı onların gözüyle, gönlüyle yaşayabilmek ümidiyle. Cümlemizin bayramı mübarek olsun; birlik beraberlik içerisinde nice bayramlara...

Yunus ASLAN

75.Yıl Yatılı Bölge Ortaokulu Türkçe Öğretmeni

Köprü

Okul çağına gelmeden sorulan ilk sorulardan biri: “Büyüyünce ne olacaksın?” sorusuydu. İlk cevabımı hatırlıyorum, çöpçü olmak istiyordum. Şu an aynı soruya “iç mimar olmak istiyorum” diye cevap veriyorum. Neden diye sorarsanız aslında güçlü olmak istiyorum. Benim için iç mimar olmak, çöpçü olmaktan daha büyük bir güç. Bu nedenle bilgiyi gücüme ulaşmak için kullanıyorum.

Çevremde bilgisi çok olup, gücü olmayan çok fazla insan var. Anneannem çok şey biliyor, ama büyüdükçe daha iyi anlıyorum ki anneannem yeterince güçlü değil. Demek ki bilgi güç değil. Anneannem ve daha birçok kişi bilgilerini güce ulaşmak için kullanmamış. Belki de kullanamamış.

Yeni doğmuş bir bebeği düşünelim. Ne bilgisi var ne de gücü. Bebek yürümeyi öğrendikçe gücü de artıyor. Ve artan gücüyle çekmeceleri açıp içindekileri keşfedebiliyor. Cümle kurmaya başladıkça güç büyüyor. Sevmediği yemekleri yemek, istemediği saatte zorla uyutulmak zorunda kalmıyor.

Asıl önemli olan hepimiz bilgiyi doğru mu kullanıyoruz sorusu. Çevremizdeki büyüklerimize bakalım. Evet bilgilerini kullanıp güç sahibi olmuş pek çok insan görüyorum. Örneğin bir araba tamircisi, bu konuda bilgisi vardır ki parçaları birbirine karıştırmadan ustalıklı işini yapar. Yolculuk sırasında aracı arıza yapsa, pratik bir çözüm bulur ve yolda kalmaz. Bu kişi bilgisini doğru kullanmıştır. Başka bir araba tamircisi de, tamir ettiği bir aracın bir parçasını eski bir parçayla değiştirir. Araç kısa zamanda arıza verir ve tamirci yeniden para kazanır. Bence bu tamirci çok bilgilidir ancak bilgisini doğru kullanmamıştır. Bir süre sonra yaptığı şey ortaya çıkınca müşterilerini kaybedecek ve gücü de azalacaktır.

Bir doktor düşünelim. Doktor olmak için ne çok bilgi biriktirmiştir. Hastası geldiğinde ilacın yan etkilerine bakmadan, verdiği ilaç yüzünden hastanın daha da zor bir süreç yaşaması doktora zamanla gücünü kaybettirir. Çünkü hastaları artık ona güvenmez.

O zaman insanoğlu için bilgi tek başına güç değildir. Bilgiyi doğru yerde ve doğru zamanda kullanmak da önemlidir. Şu an tüm dünya Covid-19 hastalığıyla mücadele etmekte. Biz öğrenciler de bu hastalığın neden olduğu birçok olumsuzluk yüzünden okullarımızda olmamız gerekirken, bilgisayar, tablet, telefon gibi teknolojik araçlarla bilgiye ulaşmaya çalışıyoruz. Bilgisayar ve bilişim bilgisi iyi olan insanlar bu süreçte gerçekten çok güçlüler. Yaşanılan küçük bir aksaklıkta çözüm bulabiliyorlar. Ali hocamız bu konuda okulda en güçlü kişi bence. Oysaki genel anlamda bu konuda yeterli değiliz. Birçok arkadaşımın internet erişimi olmadığı için derslere katılma şansı olmuyor. Ya da ders esnasında elektriklerin kesilmesi ile bağlantımız kopuyor. Bu da bize gösteriyor ki ilişim konusunda güçlü değiliz. Çünkü yeterli bilgisi yok. Bilgisi olan kişiler de bu süreçte eğitime katkı sağlamak yerine bilişim ağlarını gereksiz pek çok uygulama ile meşgul ediyor. Belki de bizlerin derslerimize katılmamıza engel oluyorlar.

Şu an LGS’ye hazırlanma sürecindeyiz. Sınavda netleri yüksek olanlar güçlerine bir adım daha yakın olacaklar. Derslerini dinleyenler, çok soru çözenler, zamanını iyi kullanıp çok bilgi biriktirenler sınava daha güçlü girecekler. Ben de sınava güçlü girmek istiyorum. Bunun için çok bilgi biriktirmem ve bilgilerimi sınavda doğru kullanmam çok önemli. Çok uzun sorular gelecek belki karşımıza, görünce korkmak istemiyorum. Korkmamam için o uzun sorularda çözüme gidecek pratik yollar bulmam lazım. Bu konuda da öğretmenlerimin güçlerini iyi kullanmasını bekliyorum. Öğretmenlerim benden daha güçlüler ve bu gücü bize de kazandırılırsa bilgilerini ne kadar güzel kullanmış olacaklar.

Son bir örnekle yazımı sonlandırmak istiyorum. Babam annemden daha iyi araba kullanıyor. Babamın bu konuda daha güçlü olduğunu düşünüyorum. Bu yaz tatilinde annemle biraz dolaşmaya çıktık. Annem geniş ve تنها bir yolda arabayı kenara çekti. Beni şoför koltuğuna oturttu. Araba park halinde ve çalışmıyor tabi ki. Önce vitesleri nasıl değiştireceğimi gösterdi ve sonra benden yapmamı istedi. Yapabildiğimi görmek beni çok mutlu etmişti. Sonra arabayı nasıl çalıştıracağımı ve hareket ettirirken nelere dikkat etmem gerektiğini anlattı. Arabayı çalıştırıp sadece birkaç adımlık yol aldırabilmişim. Ama annem çok iyi olduğumu ve çalıştıkça daha başarılı olacağımı söyledi. Babam çok çok iyi araba kullanmasına rağmen, annem bilgisini bana aktararak daha güçlü olduğunu gösterdi.

Hülasa bilgi güç değil güce giden yolda kullanılan bir araçtır. Bilgisi olanlar güçlü, bilgisini aktarabilenler daha güçlü bence. Çünkü bilgi paylaştıkça çoğalır. Bilgi çoğalırsa güçlü insanlar artar. Güçlü insanlar da daha güçlü bir gelecek hazırlar.

Waterloo'da Açmaz Begonya

hangi aşığın ahıdır
yakamı saran ağlamaklı
hangi ölünün taziyesidir
payıma düşen yaşantı
kimden bulaştı avunmak hastalığı ahmakça
hangi doktorun reçetesidir
bir avuç hayal -sabah öğle akşam- aç karnına
cevabı yutulmuş sorular birikti boğazımda
kussam yerçekimi tersine
“ducunt volentam fata nolentam trahunt”
bir beyaz bayrak elimde
waterloo'da diz çökmüş napolyon
çaresizliğiyle ruhumun mutlak teslimiyeti
yetişir bu hüznüç
gün yüzü görmemiş yeniyetmenin
heyecanı yetim kaldı göz bebeklerimde
hem damağımda kaldı bir ilkbahar
sabah güneşinin tadı
“dum spiro spero”
inanmalıyım yine bir yeni yalana
kanmalıyım süzgün balık gibi
fanusa dokunan ellere çırpmalıyım
yüzgeçlerimi yem niyetiyle
tutunmalıyım bir nisanlık
katmerli begonyanın
henüz açan yaprağına

Tayfun ERGEN
Pazaryolu Milli Emlak Servisi Şefi

Ömer KARA, 1974 İspir doğumlu. Pazaryolu'nun şahsiyetli ve güler yüzlü esnafı. Burçaklı Mahallesi muhtarı ve aynı zamanda Halk Eğitim Merkezimizde okul-aile birliği başkanı olarak görev yapmış atık maddelerden yaptığı meşhur icatlarla keşfedilmeyi bekleyen bir usta.

**ÖMÜR İŞ ÇOK AMAÇLI PİKNIK SOBASI
ÜRETİMİ**

ÖMÜR İŞ SOBA ÜRETİMİ

**ÖMÜR İŞ KAR KÜREME
APARATLARI**

ÖMÜR İŞ MANGAL ÜRETİMİ

**ÖMÜR İŞ FASÜLYE EKME
MAKİNESİ ÜRETİMİ**

Milli Ağaçlandırma Günü

11 Kasım Milli Ağaçlandırma Günü nedeniyle 'Geleceğe Nefes, Dünyaya Nefes' sloganıyla on binlerce fidan toprakla buluşturuldu.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan tarafından ilan edilen 'Milli Ağaçlandırma Günü' kapsamında "Milli Ağaçlandırma Günü" kapsamında, ülkemizin orman sahasını ve ağaç servetini çoğaltmak, erozyon kontrolünü teşvik ederek toprak, su ve bitki arasında bozulan dengeyi yeniden oluşturmak, biyolojik çeşitliliği geliştirmek, çevre değerlerini korumak, ağaç ve orman sevgisini yaygınlaştırmak, toplumun çevreye olan duyarlılığına katkı sağlamak amacıyla Pazaryolu ilçemizde öğrencilerimiz, öğretmenlerimiz, emniyet personelleri ve protokol üyelerinin katılımıyla fidan dikimi yapıldı. İlçe kaymakamımız sayın Selçuk KÖKSAL'ın da katılımlarıyla gerçekleştirilen ağaçlandırma etkinliğinde yaklaşık 200 fidan toprakla buluşturuldu.

ENİŞTE YEMEĞİ

İsminin yemek olduğuna bakmayın aslında yemek değil bir tatlı. Garip öyle değil mi? Bu tatlıyı ben Erzurum'un Pazaryolu ilçesinde gördüm. Harika bir lezzet. Komşumuz Enişte Yemeği yemek için bizi davet edince biraz şaşkınlık yaşamıştım. Ben yemek beklerken önüme kuru kayısı (aşma) ve ceviz ile yapılmış harika bir tatlı konmuştu. Şimdi isterseniz tarife geçelim.

Malzeme Listesi:

*Pazaryolu insanının kendi ağaçlarından toplayıp güneşte kuruttuğu kayısı kendi deyimleriyle zerdali, ceviz, Tere yağı , Bolca şerbet.

Yapılışı:

*Bir tencerede iki su bardağı şeker, iki su bardağı su ve birkaç damla limon suyu kaynatılıp şerbet hazırlanır.

*Kayısılar suda birkaç dakika haşlanır.

*Haşlanan kayısıların ortasına bolca ceviz doldurularak kapatılıp tepsiye dizilir.

*Üzerine kaydattığımız şerbet ve bir miktar tereyağı dökülerek tatlımız fırına verilir.

Üzeri kızarınca fırından çıkarılır, tatlı soğuyunca servis yapılır.

Denemek isteyenlere şimdiden Afiyet olsun.

Efe TURAN 6 YBO

HAŞIL

MALZEMELER:

3 su bardağı buğday, 4 Su bardağı soğuk su, Tuz, 3-4 yemek kaşığı tereyağı, Süt veya yoğurt.

HAŞIL YEMEĞİNİN YAPILIŞI :Haşıl çok eski zamanlardan beri bilinen ancak her gün pişirilen bir yemek değildir. Genellikle sevdiklerimizle bir araya geldiğimizde ağızımızı tatlandıran özlenen yöresel bir lezzettir. Ayrıca bu lezzeti elde etmek oldukça kolaydır. Bu lezzetli yemeğin yapılışı şöyledir.

Öncelikle yapmanız gereken haşılık buğdayı, suyu, tuzu ve tereyağının birazını tencere koyup lapa olacak şekilde pişirmek. Yemeğimiz ocakta pişerken bir yandan da tereyağını eritiyoruz. Pişen haşılık buğdayı yemek tabağına yayıp üzerine tereyağı gezdiriyoruz. Yemeğimiz hazırdır. İsteğinize göre süt veya yoğurt ekleyerek lezzetine lezzet katabilirsiniz. Ayrıca sıcak servis etmeyi unutmayın. Herkese afiyet olsun.

Ravza TURAN 7/İHO

SELAM OLSUN YURT İÇİN CAN VERENLERE

Sene 1915'te
Askerim cephede
Bağırıyor gür sesiyle
Allah Allah diye

Korkmamıştı Allah'tan başka kimseden
Bu vatan neler çekti buralara gelmeden
Kimisinin yaşı on beş on altı
Vatanı ayakta tutmaktı tek umudu

Anaların gözü yaşlı, elleri teşbihte
Dua eder askerimi bin bir kere
Mehmet'im hep savaştı ölümüne
Yeter ki almasın alçaklar bu vatanı

Bu vatan öyle kolay alınmadı, verilmez de
Öl de ölürüz bu vatanın güzelliğine
Askerim aynen bunları demişti bir kere
Sözünden dönmez geri, öldürseler de

Evinden çıkarken tek bildiği
Bu vatanı alçaklara vermeyeceği
Şehit olmaksa nasibi
Yine de dönmez geri

Ya Allah diyerek çekti tetiği
Mermi düşmanı deldi geçti
Buraya gelmişti, dönmez geri
Tüm dünyaya vatanseverliği göstermişti

Mustafa Kemal komutanlığında
Gitti düşmanın karşısına
Denize döktü bir anda
Düşman ne yapacağını şaşırdı o anda

Geçirmedi boğazdan bir tek gemi
Seyit onbaşı kaldırdı mermiyi
Tekbir getirerek, göğsünü gererek
Attı mermiyi gemi boğazının dibine

Bitti savaş şehidiyle, gazisiyle
Şehitlere rahmet dileğiyle
Gazilere şifa isteğiyle
Bu vatan için her şeyi yaparız bin bir kere

Şehitlerin gazilerin bizden isteği
Ölseniz de vermeyin bu cennet yeri
Büyüyünce Mustafa Kemal gibi
İyi bir önder olma isteği

Ahmet TARIM

6/A

Bu Vatan İçin

Seneler öncesiydi
On beş, yirmi demedin.
Her yaşta çocuğu,
Vatana asker ettin.

Hasan, Hüseyin demeden
Yaşları ayırt etmeden
Vatan sevgisiyle
Şehit olmaya gittiler.

Türk askeri cesurdur.
Düşmanı çok korkutur.
Düşman karşısında dimdik durur,
Vatanı için siper olur.

Savaştlar yıllar önce
Kazandılar her yerde.
Gururlandı milletimiz,
Yeniden yazıldı destanımız.

Didem YILMAZ 5/A

Merve Durmuş, 6 YBO

DENİZLER ALTINDA YİRMİ BİN FERSAH

Kitabımı tanıtmaya öncelikle “FERSAH” kelimesini tanıtarak başlayalım. Fersah bir uzaklık ölçü birimidir.

Yeryüzünde hakkettiği değeri bulamayan her zaman ezilen Kaptan Nemo adamlarına gerekli parçaları toplatıp bir deniz altı üretiyor. Bu denizaltının gizli kalması için çalıştığı adayı imha ediyor. Daha sonra yeryüzüne bir daha dönmek üzere deniz altında yeni bir hayata başlıyor. Yazar bu romanında okurlarına unutulmayacak bir macera yaşıyor. Kaptan Nemo onun icat ettiği bu deniz altı farkında olmadan birkaç geminin batmasına neden olunca insanlar da denizde bir canavarın ola bileceği fikrini uyandırıyor. Bunu araştırmaya çıkan Profesör Arannox yardımcısı Conseil ve ünlü zıpkıncı Nedland , canavar sandıkları deniz altı Nautilus a çarparak üç arkadaş denize savruluyor.

İşte bu romanda bu üç arkadaşın başından geçen olağanüstü macera anlatılıyor. Her bölümünde ayrı bir heyecanın yaşandığı çok akıcı bir kitap . Yazarın kullandığı üslup heyecanı ikiye katlıyor. Bu kitapta beni etkileyen iki bölüm oldu . Birincisi Nautilus un buzullar arasında sıkışıp içerideki oksijenin tükenmesi ,bir diğeri ise Nautilus un ahtapot saldırısına maruz kalması oldu . Bu kitabı arkadaşlarıma öneririm.

Eminim sizler de “JULES VERNE”in yazmış olduğu bu kitabı heyecanınız dorukta, büyük bir zevkle okuyacaksınız. Şimdiden iyi eğlenceler diliyorum.

Semadaki Melekler

Vatanı için şehit olmuş,
Semadaki melekler,
Topraklar için şehit olmuş,
Semadaki melekler.

Tabutunda bayrak,
Toprakta kanlar,
Vatanı için şehit olmuş,
Semadaki melekler.

33 kuş uçmuş,
Göğe, güneşe, aya,
Milyarlarca kan akmış,
Toprağa, havaya, suya.

Gülerler yüzümüze,
Semadaki melekler,
Vatanı için ölürlər,
Semadaki melekler.

Toprağa gömmeyiz sizi,
Kalbimizdesiniz,
Bizi ailenizi korumak için,
Gönlümüzden uçtunuz.

Ey semadaki melekler,
Dinleyin bizi,
Vatanın, bayrağın, göğün,
Sesini duyun.

DİDEM YILMAZ

ÖĞRETMEN

Birçok tanımını var öğretmenin. Ana, baba, kılavuz gibi. Varlığıma anlam katan, baba ayna rolü üstlenendir bana göre öğretmen.

Öğretmen olmak ister miydim, bunu bilemiyorum. Çünkü dizginlenebilir öğrenci var, dizginlenemeyen öğrenci var. Dersi dinleyen var, dinlemeyen var. Bir kerede anlayan var, anlayamayan var. Zor ki ne zor kısaca.

Benim babam öğretmen bu arada biliyor musunuz? Ben babamla, şiirler, hikâyeler, masallar yazıp hayallerimizi kağıda dökeriz. Yeri gelir iki arkadaş gibi lokantada yemek yer, bisiklet biner; espriler yapar, kahkahalar atarız iki kardeş gibi.

Öğretmenler günün kutlu olsun babacığım...

Abdullah KAÇAR 9/B 5177

2020 VE İNSANLIK

2020,üzen ve acı çektiren bir yıl. Aslında iyi oluyor neden mi? Şimdi sizlere anlatacağım. İlk önce başımıza gelenleri söyleyeyim ama bu söyleyeceklerim büyük sorunlar fakat felaketin küçük kısmı ilk önce

⑩ **CORONAVİRUS**

Dünyayı saran, insanları evlere tıkan bir virüs. Aslında burada küçük bir detay var, insanları eve tıkamak. Evet insanoğlu artık evde. İnsanlar eve girdiğinden beri doğa ana mutlu çünkü yeşerdi. Peki, bunun nedeni sizce ne? Evet, doğru bildiniz insanların sosyal hayattan kayboluşu. Peki neden bunca acıyı çekiyoruz? Çünkü yıllarca canlılara zarar verdik. Bu canlılar sadece hayvanlar değil, örneğin bir papatya oyun oynayıp yapraklarını yolduğumuz papatya. Ya da bir kadın onca yıl eziyet edilen kadın. Ama şimdi hiç biri yok çünkü insanlar evde. Her neyse bu virüs bizim ülkemize Çin'den bulaştı ve evet yine insanoğlu yüzünden. Ama o kadar kalpsiz ki milyonlarca insan ağlarken, hayata gözlerini yumarken biz bu virüsün olduğunu bile bile partiler veriyoruz...

⑩ **Bir diğeri DEPREMLER**

Bu depremler sayesinde bir sürü küçük yaşta çocuk melek oldu. Bana sorarsanız yine insanoğlu yüzünden, çünkü bizim mühendislerimiz öyle evler yapmış ki dışarıdan dillere destan ama deprem olunca bir işe yaramaz. Ve bu depremler ile ilgili bir değinmek istediğim konuda yardım aslında insanlar elinden geldiğince yardım yapıyor fakat bu bir tek enkazdan çıkmışlara gidiyor, ya enkazın içindekiler bir tek dua edebiliyoruz. Elimizden başka bir şey gelmiyor ya da gelemiyor orası tartışılmaz...

⑩ **VE ORMAN YANGINLARI**

Orman yangınları yine insanoğlu tarafından yapılıyor, nasıl mı? Onu en iyi biz biliriz ama yine de anlatayım. Gidip bir yerde piknik yapılıyor, mangal yakılıyor, cam şişelerden su içilip doğaya atılıyor. Mangal ateşi sönmüyor yangın çıkıyor, cam şişeden güneş ışığı yansıyor yangın çıkıyor ve biz çekip gidiyoruz. Ve burada zarar görenler küçük küçük sincap, tırtıl, böcek, sinek en büyüğünden ayı çaresizce bizim çıkardığımız felakette yanıyorlar.

Son bir soru sizce bu yapılanlar doğru mu? Ya da şuan da bu dünyada sadece biz varmışız gibi yaşamak?

DİDEM YILMAZ 7/YBO

CORONA GÜNLÜKLERİ

Şu son aylarda hayat ne kadar da zorlaştı değil mi? Aslında bütün yaşam tarzımı değiştirdi nerde yemek yediğimiz, temizliğe olan özenimiz aslında birçok şey değişti baktığımız zaman artık insanlar her şeye daha fazla önem vermeye başladı sevdiklerine, sağlığına, temizliğine bu virüs hayatımızda pek çok şeyi değiştirdi.

Covid-19 virüsü insanları psikolojik yönden de çok fazla etkiledi sadece yaşam biçimi değil çoğu insan psikolojik sorun yaşadı buradan baktığımızda bizi kötü yönde etkiledi ama iyi tarafları da var şimdi düşünüldüğü zaman bir virüsün bir salgının ne gibi bir iyi yanı olabilir diye düşünebilirsiniz ama biraz düşününce artık insanlar sevdiklerine daha çok değer veriyor çoğu insan temizliği önemsemezken artık her şeyi ciddiye alıyor bakıldığı zaman iyi yanları da varmış değil mi? Bu salgın sürecinde aslında yapılabilecek birçok şey de vardı karantina da sıkıldığınız zaman ya da bunaldığınız zamanlarda aslında kendinize biraz vakit ayırıp kendinize öz eleştiri yapabiliydiniz. Biraz da olsa dinlenebilirdiniz. Mesela karantina da korkmuş veya endişeli olduysanız kendinize güzel etkinlikler bulabilirdiniz mesela kendinize güzel bir defter veya ajanda alıp karantinada geçirdiğiniz günleri yazıp rahatlayıp ilerde bu defteri okuyabilirdiniz, yine herhangi bir defter alıp bir kitap yazabilirdiniz her gün bir sayfa mesela. Ya da saksıya bir çiçek dikip o çiçeğin büyümesini gözlemleyebilirsiniz.

Yani anlayacağınız bir virüs bizi eve tıkarsa ve bizi bunaltırsa kendi içimize kapanmak yerine ya da korkmak yerine güzel etkinlikler yapıp ya da kendimize vakit ayırıp biraz dinlenebiliriz virüsün bizi yıkmasına izin vermeyiz ve hep birlikte bu virüsü yenebiliriz tabi kurallara uyarak.

Zehra GÜNEY
9/A 5173

SINAV KAYGISI

Sınav kaygısı; sınav öncesinde öğrenilen bilginin, sınav sırasında etkili bir biçimde kullanılmasına engel olan ve başarının düşmesine yol açan, yoğun kaygı “**sınav kaygısı**” diye ifade edilir. Normal düzeydeki bir kaygı kişiye istek duyma, karar alma, enerjiyi kullanarak performansını yükseltme açısından yardımcı olur. Ancak yaşanan kaygı çok yoğun ise kişinin enerjisini verimli bir biçimde kullanmasını, dikkatini yapacağı işe yönlendirmesini engeller. Kişi potansiyelini tümüyle kullanamaz ve istenen performans düzeyine erişemez.

Öğrencinin evinde sürekli eleştirilmesi, zorlu sınav koşulları, sık tekrarlanan okul başarısızlıkları veya başarının küçümsemesi, daha başarılı olan diğer arkadaş ve yaşlılarla kıyas edilmesi, kişilik gelişimi kaygılı ve endişeli yapısal durumu vb. sebepler sınav kaygısının oluşmasına neden olabilir.

Bu sebeplere bağlı olarak sınav kaygısının fiziksel ve duygusal belirtileri vardır. Fiziksel belirtilerini; kalp çarpıntısı, hızlı nefes alıp-verme, nefes darlığı, terleme veya titreme, mide şikayetleri, karın ağrısı, bağırsak hareketlerinde değişme, baş ağrısı, baş dönmesi, huzursuz uyku, kabus görme, aşırı uyku veya uykusuzluk, konsantrasyon bozuklukları, yorgunluk belirtileri, yeme alışkanlıklarında değişme şeklinde sıralayabiliriz.

Duygusal belirtilerini de; endişe, huzursuzluk, güvensizlik, çaresizlik, öfke, kızgınlık, korku, ümitsizlik, hayal kırıklığı, tedirginlik, mutsuzluk vb. şeklinde sıralayabilir.

Sınav Kaygısıyla Baş Etmek İçin Yapılabilecekler

- Kendi amaç ve beklentilerinizi belirleyin. Eğer etrafınızdaki kişilerin sizin beklentileriniz dışında beklentileri varsa onlarla konuşmanız gerekebilir.
- Bir sınavın önemini gözünüzde çok fazla büyüttüğünüz zaman bu durum kaygınızı daha da yükseltecektir.
- Sınavla ilgisi olmayan düşüncelerden uzak durun. Negatif düşünmeyin, kendinizi destekleyen ifadeler düşünün.
- Çalışma zamanı geldiğinde **ÇALIŞIN**; ertelemeyin, programınızı değiştirmeyin ve çalışmamak için bahaneler yaratmayın.
- Çalışma stratejinizi belirleyin, zamanınızı düzenleyin, sorumluluk alın ve hazırladığınız programa uyun.
- Hazırladığınız çalışma planına uyarak çalışmalarınızı gözden geçirin, yemek, uyku ve rahatlamak için zamanı planladığınız yönde kullanın.
- Okuldaki sınavlarınıza, başlamadan en az iki hafta önce çalışma programınızı hazırlayın.
- Programınızda sosyal etkinliklere ders aralarında molalara yer verin.
- Programınızda kendiniz için ayırdığınız zamanı, dersleri ve sınavları düşünerek geçirmeyin.· Uyku düzenine dikkat edin.
- Dengeli beslenin ve bol miktarda sıvı alımına dikkat edin.· Sınav günü kahvaltı yapmak ve hazırlanmak için yeterince zaman ayırın.
- Sınavda gerekli olabilecek araç-gereci yanınıza aldığınıza emin olun, sınav mekânına erken gidin, sınavı giren kişilerle sınav hakkında konuşmayın çünkü kaygı bulaşıcıdır.

Buraya kadarki önerilerimiz sınav öncesinde yapılması gerekenlerdi. Bizler sınav esnasında da kendimizi rahatlatabiliriz. Orta derecede gerginlik normaldir. Sınav kâğıdınızı aldığınızda birkaç kez derin nefes alın, yavaşça nefesinizi verin ve soruları okumaya başlayın. Bir soru üzerinde fazla zaman harcamayın, cevaplayamadığınız soruyu atlayıp diğer sorulara geçin. Sınav esnasında olumsuz düşüncelere kapılmayın.

Ebeveynler Sınav Kaygısı Yaşayan Çocuğuna Nasıl Davranmalıdır?

Bu konuda ailenin tutumu da çok önemlidir. Aile; öğrencinin sınavlarda başarılı olması için gerekli koşulları hazırlamalıdır, başkaları ile kıyaslamamalıdır.

Olumsuz yönde eleştirmemelidir, ders çalışma sistemine yargılayıcı şekilde müdahale etmemelidir. Öğrencinin ders çalışma ile ilgili problemleri varsa bu durum sınıf öğretmeni ve rehber öğretmenle görüşülmelidir. Sınavlara hazırlanırken öğrenciler daha sinirli ve kaprisli olabilirler. Aile bu durumda hemen yargılamamalıdır. Tartışma anında genç çok kırıncı olabilir. Aile bu tip durumlarda daha olumlu bir iletişim tutumu sergilemelidir. Ev ortamının huzurlu ve sakin olması da ders çalışmayı kolaylaştırıcı bir tutumdur. Anne ve babaların aralarında çıkabilecek tartışmalar çocuğun yanında yaşanmamalıdır. Kendini evde huzurlu hissetmeyen genç, ders çalışmak istemeyebilir, depresyona girebilir ya da zararlı bir takım alışkanlıklar kazanabilir.

Çocukluk ile yetişkinlik arasındaki dönem olan ergenlik çoğunlukla hem anne-babalar hem de çocuklar için oldukça zor bir dönemdir. Ergenlik her yetişkinin geçmiş olduğu temel bir yaşam dönemidir. Kendi ergenlik yıllarınızı düşünün. İsyankârlık ediyor muydunuz? Ne tür giysilerden hoşlanıyordunuz? Dinlediğiniz müzikten anne-babanız hoşlanıyor muydu? Onlarla çatışmalar yaşıyor muydunuz? Sizi anlamadıklarını düşünüyor muydunuz? Kısacası ergenlik dönemindeki yaklaşımlarınız, deneyimleriniz ve ilişkileriniz şu anda sizin ergen çocuğunuz ile aranızda yaşananlardan çok farklı mıydı?

Anne-babaların en önemli görevi ergenlerin kendi yaşamlarını etkileyecek önemli kararları verebilmeyi öğrenerek büyümeleri ve bağımsız bir birey olmalarına izin vermektir.

Ergenlik döneminde de sınırlar olmalıdır ancak bu sınırların içerisinde ergenlerin kendi kanatlarını test edebilmelerine, kim olduklarını ve kim olmak istediklerini anlamalarına yetecek ölçüde alan bulunması gereklidir. Bu süreçte ergenler çok önemli bazı tavsiyelerinizi reddedebilirler ancak unutmayın ki bu büyümenin bir parçasıdır. Ayrıca anne-babaların ergenlik öncesinde aşıladıkları değerlerin çoğunun ergenlikten sonra da etkili olmaya devam ettiğini de unutmayın.

ANNE-BABALAR İÇİN BAZI TEMEL KURALLAR

Aşağıdaki kurallara özen göstermeniz, ergenler kendi kimliklerini ortaya koymaya çalışırken kaçınılmaz olarak ortaya çıkan stresi azaltmanıza yardımcı olacaktır.

Dinleyin : Tamamen farklı görüşte olsanız bile çocuğunuzu her zaman dinleyin.

Davranış ile çocuğu birbirinden ayırın

Sizi rahatsız eden şey ile onu yapan kişiyi birbirine karıştırmayın. Ergen çocuğunuzun davranışlarından dolayı öfkelendiğiniz veya üzüldüğünüz zamanlar olacaktır. Ancak bu çocuğunuza olan sevginizin bittiği anlamına gelmez. Hatta büyük olasılıkla tam tersi bir anlam taşır: Ona önem veriyor olmanız. Öfkenizi çocuğunuzun tüm kişi olarak varlığına değil davranışları üzerinde odaklamaya gayret edin.

Önemsiz konuları görmezden gelin

Ergen çocuğunuzun görünümü ya da davranışları sizi ne kadar rahatsız ederse etsin, sürekli eleştirmekten kaçının. Önemsiz durumları görmezden gelin. Daha önemli konularda düşüncelerinizi, neyi ve neden tasvip etmediğinizi belirtin ancak onun da sizden farklı görüşte olma hakkına saygı duyduğunuzu gösterin.

Takdir edin

Ergen çocuğunuzun yaptıklarına ilgi gösterin. Onu gerçekten takdir edebileceğiniz fırsatları da görmeye çalışın.

Uzlaşma sağlayın

Fikir ayrılıkları kıktığında her iki tarafın da kabul edebileceği bir uzlaşma zemini bulmaya çalışın. En kötü olasılıkla uzlaşmadığınız konusunda uzlaşın.

Sürekli söylenmeyin

Sürekli nutuk çekip söylenmeyin. “Ben senin yaşındayken...” ile başlayan akıl vermelerden kaçının. Büyük olasılıkla onun yaşındayken onunla ortak yönünüz düşündüğünüzden çok daha fazlaydı!

Çocuğunuzdan vazgeçmeyin

Bu eleştirilerin çoğu yüreğinize işlemez. Ve çocuğunuzdan vazgeçmeyin. Ergenler aslında düşündüğünüzden çok daha fazlasını izler, dinler ve öğrenirler.

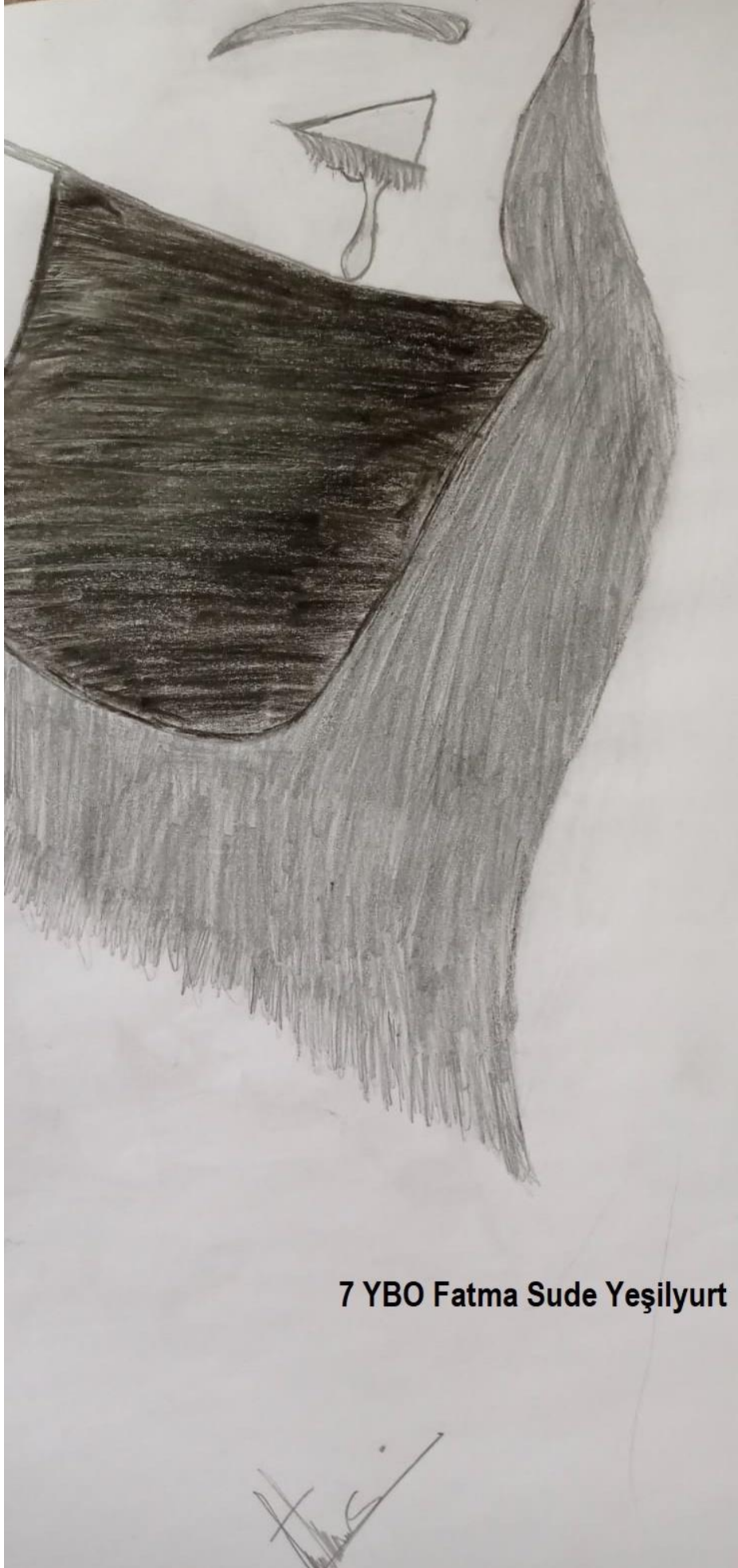
Ruh durumu sürekli değişebilir

Bu yaşlarda kısmen hormonal değişimlerden dolayı kısmen de bu dönemde çok sık yaşanan kaygılara bir tepki olarak ruh durumunda hızlı ve bazen aşırı değişimler olması son derece normaldir. Bunları anlayışla karşılamaya çalışın.

Mutlu son : Ergenliğin son dönemlerinde ergenlerin çoğu anne-babaları ile birlikteliklerinde daha rahat olurlar. Tüm bu dönem boyunca onlara adil ve tutarlı bir şekilde davrandıysanız büyüme ve olgunlaşmaları için fırsat ve olanak veriyorsanız ergenlikten aile bağları etkilenmeden çıkacak ve yetişkinliğe adım atacaktırlar.

3/A Abdulsamet AKÇAY

7 YBO Fatma Sude Yeşilyurt

VATAN VE SAHİPLERİ

Bu vatan öyle bir vatandır ki sahipleri,
Bu vatanın kanlı denizlerinde can verenlerdir.
Vatan sevgisini ruhuna işleyenlerdir.
Şehadet şerbetini içerken bile onu haykıranlardır.

AY yıldızlı bayrağı vermemek için savaşırken
Küçük, büyük demeden silah kuşanırken
Kalpleri vatan için atarken
Tek gayeleri vardı, o da vatandı.

Akıllardan silinmez bu destan.
Şu kara toprağı kanla yıkayan
Yağan yağmuru bile hayran bırakan
Bu vatan ve onun için yaşayanlardır.

Kefilleri vardı; dağlar.
Yollarını aydınlatır ay ve yıldızlar.
Yüreklere kazınmış bu adlar.
Asla ama asla unutulmazlar!

Gamze Şahin
Konakyeri Ortaokulu 7-A Sınıfı

VATAN SEVGİSİ

Ey Atam ne güzeldir bu vatan.
Canıma can, kanıma kan katan.
Vatan sevgisini bilip yazan
Ne güzeldir o anlatan.

Her zaman aklımda vatanım.
Vatanımı taşır, canım gibi bakarım.
Yeniden doğuş için gün sayarım.
Birinci olana kadar çabalarım.

Umudum her gün artar.
Kalbimde adın yazar.
Kalbimi söküp de alsalar
Adın orda hep var.

Samet Köroğlu
Konakyeri Ortaokulu 7-A Sınıfı

EVELİK (KARA PANCAR)

Kara pancar olarak da bilinir. Genellikle mayıs ayında kendiliğinden yetişen bir bitkidir. Her derde deva olup içinde bin bir türlü şifa vardır. Çok sevilen bir yemektir. Bu şifalı ve lezzetli yemeğin yapılışı şöyledir:

Malzemeler: Evelik, 1 adet soğan, salça, Kıyma, Pirinç (bir çay bardağından birazcık az)
Sıvı yağ, Pul biber, tuz.

Pancarlar yıkanıp doğranır bir tencerede haşlanır ve suyu süzülür. Tencereye soğanı, salçayı ,kıymayı ve sıvı yağı da koyup kavururuz. Ardından haşladığımız eveligi de tencereye atarız biraz su ve tuzunu ekleriz. Sonra pirinci ve pul biberi ekleyip pişiririz. Yerken yanında kuru soğan yenilmesini tavsiye ederim. Herkese afiyet olsun.////////

RÖPORTAJ

İ=İlk önce kendinizi tanıtır mısınız?

E=Ben Emine Dünder 36 yaşındayım ve ev hanımıyım.

İ=Teşekkürler Emine Hanım, peki çocukken oynadığınız oyunlardan biraz bahsedebilir misiniz?

E= Ben küçükken genellikle dışarda oyun oynardım. Saklambaç, körebe, yerden yüksek, yakartop gibi oyunlar oynardım ve en sevdiğim oyun ise çevredeki çöpleri toplamaktı.

İ=Emine Hanım en sevdiğiniz oyun olan çevre temizleme oyunundan biraz bahsedebilir misiniz?

E=Oturduğumuz apartmanın etrafındaki poşetleri ve pet şişeleri toplardık yani kısaca oturduğumuz apartmanın etrafındaki çöpleri toplardık kim daha çok çöp toplayacak gibi kendi aramızda yarışmalar düzenlerdik birde akşam yemeğinden sonra birer kavanoz alıp dışarı çıkardık ateş böceği toplardık ve eve geldiğimizde yorganın altına girip ateş böceklerini seyrederdik ve çocukça hayaller kurardık.

İ=Teşekkür ederim Emine Hanım şimdi de oynadığınız oyuncaklardan bahsedebilir misiniz?

E=Genellikle ev eşyalarıyla oynardık. Yastıklarla, çarşaflarla ev yapardık abim baba olur ablam ise anne olurdu bende çocukları olurdum. Annemin mutfak eşyalarından küçük bir mutfak yapardık, eskiden çok elektririk kesilirdi ve bizde mum ışığında isim şehir ve gölge oyunu oynardık. Bir gün babam bize atari almıştı ve bizde üç kardeş olduğumuz için sırayla oynardık.

İ=Çok teşekkür ederim Emine Hanım anlattıklarınız gerçekten çok güzeldi.

İkra Şükran Dünder (6 YBO) tarafından annesi kaynak alınarak yapılmıştır.

Kişiler: Esra Hanım, Ahmet Bey .

Soru: Sizlerin çocukken oynamayı sevdiğiniz oyunlar nelerdi?

Ahmet Bey: Biz çocukken futbol ,çelik çomak, yüzük oyunu, saklambaç, yedi kule gibi oyunlar oynardık.

Esra Hanım: Ben çocukken beştaş, yakartop, voleybol, evcilik ,özellikle de öğretmencilik oynamayı çok severdim.

Soru: Oynamayı en çok sevdiğiniz oyunu anlatabilir misiniz?

Ahmet Bey: Benim oynamayı en çok sevdiğim oyun futboldu. Arkadaşlarla beraber kolasına ve ya çikolatasına oynadığımız zaman daha iddialı olur ve daha çok eğlenirdik. Kazanmak için var gücümüzle oynardık. Çoğu zaman zamanın nasıl geçtiğini anlayamazdık.

Esra Hanım: En çok evimizin önünde bizden büyük ablalarla ve arkadaşarımla akşamları voleybol ve yakar top oynamayı severdim. İki guruba ayrılıp oynamaya başladık.

Soru: En iyi oyun arkadaşlarınız kimlerdi?

Ahmet Bey: Benim en iyi oyun arkadaşlarım Ali, Suat, Kerim, Adem, Mahir ve Murat.

Esra Hanım: En başta kardeşim Hülya, Zeynep, abim isimlerini unuttuğum birkaç arkadaş daha.

Soru: Oyun saatleriniz var mıydı?

Ahmet Bey: Biz köyde yaşadığımız için belli bir oyun saatimiz yoktu. İşlerden fırsat buldukça oynardık.

Okuldan sonra genelde oyun oynardık.

Esra Hanım: Belli bir saatimiz yoktu belli başlı sorumluluklarımızı yerine getirdikten sonra oyun oynardık.

Soru: Daha çok içerde mi yoksa dışarda mı oynardınız?

Ahmet Bey: Genelde dışarıda oynardık. Bizim zamanımızda köylerde akşam oturmaları vardı. O akşamlarda da evde oynardık.

Esra Hanım: Daha çok dışarıda oynardık. Fakat evde de oynadığımız oyunlar çoktu.

Soru: Oyun oynarken kullandığınız araç gereçler nelerdi?

Ahmet Bey: Misket, aşık kemiği, sopalar, top gibi araçlar kullanırdık.

Esra Hanım: İp atlamak için ip, top, oyuncak bebekler, onlar için annemin diktiği yastık, yorgan, atari, misket, beştaş oynarken kullandığımız cevizler.

Soru: En çok sevdiğiniz oyuncaklarınız nelerdi?

Ahmet Bey: Bisiklet, topaç, tahtadan yapılan arabalarla oynardık.

Esra Hanım: Bebek, bisiklet, oyuncak beşiklerle oynardık.

Soru: En çok sevdiğiniz oyuncak neydi?

Ahmet Bey: Top ve dedemin kardeşimle bana aldığı bisiklet.

Esra Hanım: Televizyonda oynadığımız atari oyunu.

Soru: Size göre şimdiki oyun ve oyuncaklar mı eğlenceli yoksa sizin zamanınızda ki oyun ve oyuncaklar mı?

Ahmet Bey: Bana göre bizim zamanımızda ki oyunlar daha eğlenceli ve daha güzeldi. Şimdi ise oyunlar daha fazla ama genelde bilgisayar başında olduğu için hem sağlık açısından zararlı hem de arkadaş ortamından uzaklaştırdığından bizim zamanımızda ki oyunları tercih ederim.

Esra Hanım: Ben bu soruda oyun kısmını tabii ki bizim zamanımızın oyunlar cevabını vermek istiyorum.

Oyuncaklar konusunda ise şimdiki oyuncakların eğitcilik açısından daha etkili olduğunu düşünüyorum fakat doğru kullanıldığı zaman.

Soru: Son olarak da şimdiki zamanda çocuk olmak ister miydiniz?

Ahmet Bey: Evet çok isterdim çünkü eğitim konusunda daha fazla imkânların olması nedeniyle şu anki çocuklar daha şanslı. Zekâ geliştirici oyunların daha çok olması insanın kendisini geliştirmesine yardımcı olacağından şu an çocuk olmak isterdim.

Esra Hanım: Bu zamanda şu an olduğum aklımla çocuk olmak isterdim. Çünkü çocuklar elimizde olan hiçbir şeyin kıymetini anlayamıyoruz. Bu yaşa gelince de pişmanlık yaşıyoruz. Benim çocuklara tavsiyem elindekilerin kıymetini bilip doğru bir şekilde kullanmalarıdır.

Röportajdan Çıkarılan Sonuç: Benim anne ve babamla yapmış olduğum bu röportajdan çıkardığım sonuç.

Onların zamanındaki çocuklar daha mutlu ve oyunların tadını çıkartarak yaşamışlar. Ama bizler tadını çıkartarak oynamayı beceremiyoruz. Onlar arkadaşlarıyla ve kalabalık bir şekilde oyun oynamışlar. Bizler ise bilgisayarla telefonla oynuyoruz. Bir oyuncakla ikinci kez oynadığımızda sıkılıyorz. Ben şahsen şanslı bir çocukluk yaşadığımı düşünüyorum. Köyde olduğumuz için günün oyun için ayırdığım kısmını genelini dışarıda geçiriyorum.

EFE TURAN (6 YBO) tarafından anne ve babası kaynak alınarak yazılmıştır.

SOSYAL AÇIDAN ÖLÜMSÜZLÜK DÜŞÜNCESİ

Ölüm ve sonrası konusu Batı felsefesinde çok kere ya sadece “ölümsüzlük”, yahut da “ruhun ölümsüzlüğü” başlığı altında ele alına gelmiştir. İslam düşünce tarihinde ise, duruma göre çok çeşitli tabirler kullanılmıştır. Fakat öyle görünüyor ki, felsefe ve kelam literatürümüzde en yaygın şekilde kullanılan terim ma’ad terimidir ki, lafız olarak, dönülen yer (Ahiret yurdu) anlamına gelir. (Aydın, 2012: 241).

Görüldüğü üzere ölümsüzlük düşüncesi hem Batı hem de İslam düşüncesinde araştırılan üzerinde durulan önemli konulardan birisidir. İnsanoğlunun üzerinde en fazla düşündüğü konulardan biride şüphesiz ölümdür. Ölüm üzerinde bu kadar fazla düşünülmesinin nedeni ölümün bilinçli bir şekilde tam olarak tecrübe edilememesinden kaynaklanan kaygı ve ona eşlik eden korkudur. (Özalp, 2019: 9).

Ölüm, bütün insanlık tarihi içerisinde hemen her topluluğun üzerinde en çok düşündüğü konulardan birisi olmuştur. Buna göre, gerek eserleri gerekse düşünce sistemleri günümüze kadar gelmiş olan eski ve büyük medeniyetlerde olduğu gibi, ilkeliliklerini hâlâ sürdürmekte olan çok eski topluluk kalıntılarında da insanlar çözümü güç olan bu ölüm bilmecesini çözmeye, güçleri yettiği ölçüde onu anlamlandırmaya çalışmışlardır. Çünkü ölüm, kendisinden kaçınılamayan bir fenomen ve hayatın bir gerçeği olduğu için, bu kaçınılmaz gerçeğe karşı karşıya kalan insan, ister istemez onu kendince yorumlamak ve açıklamak durumunda kalmıştır. (Yazoğlu, İmamoğlu, 2007: 9,10).

Anlaşıldığı gibi insanlar, ölümü açıklayıp onu bir şekilde anlamlandırarak bir çıkış kendilerine bulmaktadırlar. Peki ölüm hangi mesleklerin ilgi alanına girmektedir?

Ölüm, özellikle edebiyatçıların, güzel sanatlarla uğraşanların ve pek tabii tabiplerin, patalogların da ilgi alanına girmektedir. Hatta dikkat çekicidir: Ölüm hakkında konuşanların pek çoğu, daha ziyade bir edebiyatçının, sanatkarın yahut pratik nasihatlar veren bir yol göstericinin tavrı içinde hareket etmişlerdir. Ölüm konusunda derin düşüncelere dalmış olan çağımızın varoluşçu düşünürlerinin büyük bir kısmı, fikirlerini edebi eserlerle dile getirme yolunu seçmiş görünmektedirler. (Aydın, 2012: 235).

Sosyal Açıdan Ölümsüzlük Düşüncesi

Tüm insanlığın dini ve ahlaki tecrübesini göz önünde bulunduracak olursak, genelde insanın manevi ve ahlaki değerlerinin kaybolacağını bir türlü kabul edemediği görülmektedir. Yani insanın tüm çalışma ve gayretlerinin sonunda başarısızlıkla sonuçlanacağı, her şeyin sanki hiç olmamış gibi, tekrar başladığı yere geleceği duygusu dini ve ahlaki tecrübeye ters düşmektedir. (Koç, 2005: 183).

Anlaşıldığı üzere hatırlanmamak üzere bir yok oluş insanlar tarafından kolaylıkla kabul edilebilecek bir durum değildir. Ölümsüzlük bireysel olduğu kadar sosyal yönü de olan bir olgudur. Bireyde ölümsüzlük düşüncesinin sosyal açıdan bazı yansımaları olduğu söylenebilir.

Bazı bireyler, öldükten sonra ölümsüzleşmek için kalıcı eserler bırakmak isterler. Bu tutumun İslam dini prensiplerine de uygun olduğu söylenebilir. Din, bireyin ölümsüzlük arzusunu farklı yönlerde kanallandırmayı teşvik ederek hem kendine hem de sosyal çevresine katkıda bulunmasını amaçlamıştır. Guyou da bireyin ölümünden sonra yaşamın onsuz fakat belki de onunla devam edeceğini söyler. Yoğun ve çeşitli bir hayat yaşamak suretiyle, yaşamın temeli olan kainatın ayakta kalması gereğine inanır. Bazı sanatçı ve felsefeciler de sanat eseri meydana getirerek ölümsüz olunacağından bahsetmektedirler. (Koç, 2000: 64).

Görüldüğü gibi insanda var olan bu ölümsüzlük düşüncesi onu bu dünyada eserler bırakmaya yöneltmiştir. Ölüm sadece bireysel bir olay değildir.

Canlılar için tabii bir hadise olan ölüm, sosyal bir varlık insan için aynı zamanda sosyal bir fenomendir. Çünkü insan, ölümler içinde yaşamış olduğu toplumdan, sıcak ilişkilerde bulunduğu fertlerden ve ailesinden ayrılmaktadır. Dolayısıyla insan sevenlerinin arasından ayrılması, onlarda şaşkınlık, acı, keder ve üzüntü doğurmaktadır, onlar için bir ibret vesile olmaktadır. Hal böyle olunca insanın değer verdiği kimseleri kaybetmesi, bir yandan onda derin psikolojik boşluklar oluşturmaktadır diğer taraftan kendisine, kendi ölümünü de hatırlatmaktadır. Yani başkalarının ölümü, insan üzerinde değişik etkiler yapabilmektedir. Ölen insana bağlılık derecesi, daha önce onunla paylaşılan şeyler, ona karşı hissedilen duygular, değer verdiği birisini kaybeden insanın bu olaydan etkilenmesini belirleyen faktörlerdir. (Karaca, 2000: 84).

Şu halde ölüm doğrudan bireyi etkileyen bir olay gibi gözükse de ölen insanın çevresi için hem psikolojik hem de sosyolojik bir takım sonuçları ortaya çıktığını söyleyebiliriz. İslam düşüncesinde biraz konuyu irdelenecek olursak şunları söyleyebiliriz.

Bireyin hayattan beklentilerini ve bu beklentilere göre kendini motive etmesini, dini literatürde "emel" kavramının karşılayabileceğini ifade etmek mümkündür. İslam dininin temel referans kaynakları olan Kur'an ve Hadis'e yüzeysel baktığımızda, bireyin emellerine karşı olumsuz bir tutum izlediği kanaati oluşabilir. Halbuki

buradaki nüansı iyi tefrik ve analiz etmek gerekir. Bireyin yaşamında motivasyonların oluşması için emelleri olmazsa, mutluluk ve haz duyamaz. O halde insan olarak emelsiz bir yaşam düşünülemez. Bu duygu fitri ve gerekli bir duygudur. Ancak İslam'ın inanan birey için tasvip etmediği, "tul-i emel" dediği, ulaşılması çok uzak veya imkansız emeller peşinden koşarak ahiret hazırlığını terk etme tutumudur. Yani İslam, inanan bireyden bu konuda dengeli bir tutum geliştirmesini talep etmektedir. Söz konusu talep, belki de şu prensipte ifadesini bulmaktadır "yarın ölecekmiş gibi ahiret için, hiç ölmeyecekmiş gibi dünya için çalışma." Bu hassas durumun gerçekleşmesi için inanan bireyin dış dünyaya karşı tutum ve davranışları belirli çerçevede ve ölçüde olmalıdır. (Koç, 2000: 62,63).

Anlaşıldığı üzere İslam düşüncesinde dünya ve ahiret dengesi içerisinde bir yaşam sürülmesi tavsiye edilmiş diyebiliriz.

Batı dünyasında ölüm, orta çağdan on dokuzuncu yüzyılın sonlarına kadar kişisel olduğu kadar toplumsal bir olay olarak değerlendirilmekteydi. Nitekim bu dönemde ölüm anını tasvir eden resimlerde sadece din adamı değil, aynı zamanda dostlar, komşular hatta yoldan gelip geçenler bile bulunmaktadır. İnsanlar yapayalnız veya yakınlarından sadece bir iki kişinin yanında ölmek yerine üyesi bulundukları toplumun ortak inanç ve beklentileriyle desteklenerek toplum içinde ölürlerdi. Teknolojinin gelişmesiyle istikrar ve kapalılığını kaybeden günümüz toplumlarında, birincil ilişkilerin zayıflamasıyla birlikte yine de İslam'la yoğrulan kültürümüzde ölümün sosyal bir fenomen olarak değerlendirildiği söylenebilir. Zira İslam dini, hasta ziyareti ve cenazeye katılmayı teşvik ederken, cenaze namazı kılmayı farz-ı kifayet addederek, insanların ölecek olan insanı son zamanlarında ve son yolculuğunda yalnız bırakmamalarını tavsiye etmiştir. Nitekim yaşayanlar da günün birinde aynı akıbete duçar kalacaklardır. (Karaca, 2000: 85).

Görüldüğü gibi günümüzde insanlar arası ilişkiler her ne kadar zayıflasa da İslam düşüncesinde ölüm geçmişte olduğu gibi günümüzde de sosyal bir fenomen olarak görülmüştür.

Ölümü günlük yaşamında hatırandan çıkaramayan bireyin dünya malına karşı olan tamahı ve meyli azalır. Aynı zamanda birey hayatına ve ölümüne, arkasında hatırlanmaya değer eserler bıraktığı ölçüde anlam kazandırır. Bireyler yaşamları boyunca yaptıkları eserleri ile başkalarının mutluluğu ve rahatlığına katkıda bulunacak çalışmalar yaparak geride bir şeyler bırakmak isterler. İşte onların bıraktıkları eserlerin kendileri öldükten sonra da yaşamasına "sosyal ölümsüzlük" denir. Buna karşın ekonomik durumu iyi olan zengin bireyler, ölümü genellikle salt anlamda, fakirlerin, yaşlıların ve hastaların yüz yüze geldikleri bir son gibi algılayabilirler. (Koç, 2000: 66).

5

Sonuç

Sonuç olarak diyebiliriz ki sosyal açıdan ölümsüzlük düşüncesi insanların bu hayattayken ölmeden önce bir eser bırakma düşüncesine yöneltmektedir. İnsan bireysel olduğu kadar sosyal yönü de bulunan bir varlıktır. Ölümsüzlüğün bir çeşidi olan sosyal açıdan ölümsüzlük insanın fert olmasının ötesinde aynı zamanda sosyal bir varlık olduğunu da göstermektedir. İnsanlar, hayattayken bıraktıkları eserlerle sosyal açıdan ölümsüzleşirler diyebiliriz. Çünkü biz de şu an hayatta olmayıp ta günümüze kadar bir eseri ulaşmış birisi için bedenen olmasa da fikri olarak aramızda yaşadığını dile getiririz. İşte din de insanın bu psikolojik yönünü ihmal etmemiş ve bu dünyada eser bırakmanın sevap olduğunu açıklamıştır. Hatta öyle ki insanlar bu dünyada bir eser bırakmak için yarış içerisine girmektedirler. İnsanın eser bırakarak hayatına bir değer kattığını görmekteyiz.

O halde sonuç olarak diyebiliriz ki insanlar bir kalıcı eser bırakarak psikolojik olarak kendilerini rahatlatmaktadırlar. Bu da dini ve akli açıdan tutarlı bir davranış olarak gözükmektedir.

Kaynakça Arıcan, M. K. (2011). "Dini Çoğulculuk Paradigması ve Eleştirisi" (John Hick Eksenli Dini Çoğulculuğun Eleştirisi). Cumhuriyet Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 15(2), 21-38.

Aydın, M. S. (2012). Din felsefesi. İzmir İlahiyat Fakültesi Vakfı Yayınları. Cevizci, A. (2003). Felsefe terimleri sözlüğü. Paradigma. Karaca, F. (2000). Ölüm psikolojisi. Beyan Yayınları. Koç, Mustafa. (2000). "Ölümsüzlük Arzusu ve Birey Üzerindeki Etkileri". Ekev Akademi Dergisi, 2(15), 61-69. Koç, T. (2005). Ölümsüzlük Düşüncesi. İstanbul: İz Yayıncılık

Özalp, H. (2019). Ruh Ölüm ve Ötesi. Gök Medrese İlahiyat Araştırmaları, 9-13.

Yazoğlu, R. & İmamoğlu, T. (2007). "Mevlânâ Düşüncesinde Bir Ölümsüzlük Tecrübesi Olarak İradî Ve Doğal Ölüm" / Voluntary and Natural Death as Experience of Immortality in the Thought of Mevlânâ. Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi, 14(34), 9-19. Yazoğlu, R. (2014). Ruh, Ölüm ve Ötesi Gazâlî Üzerine Bir Araştırma. İstanbul: İz Yayıncılık

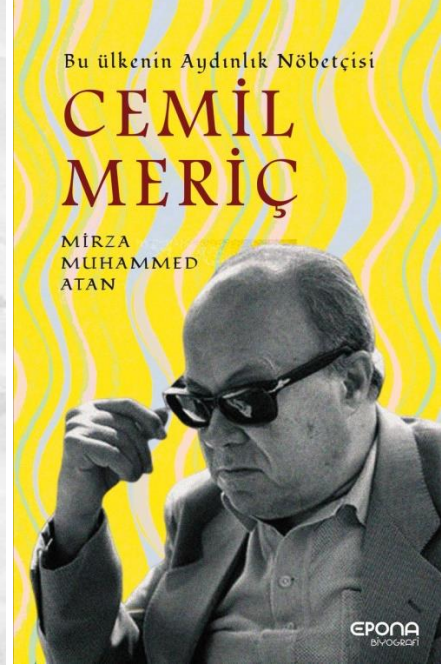
Nida YAĞIZ'ın objektifinden Pazaryolu

Mirza Muhammed ATAN

1 Kasım 1995 Batman doğumlu. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi İlahiyat mezunu. Lise yıllarında medrese eğitimi aldı. Modern Arap edebiyatı alanında yüksek lisans öğrenimine devam ediyor. Şiirleri Hece, Aşkar Consensus gibi dergilerde yayımlanan ATAN, evli ve halen Erzurum Pazaryolu Sadaka mahallesinde din görevlisi olarak görev yapıyor.

*“Kopmadı o kopması gereken gürültü,
çıkmadı kimselerden bir ses;
herkesin kulağı kendisine hitap edecek
o fısıltıda.”*

BU ÜLKE'nin Aydınlik Nöbetçisi Cemil Meriç (İlk Eseri)

Hayatı boyunca zorluklara göğüs geren Cemil Meriç, yaşadığı toplumun dinamiklerini ve temel yapı taşlarını çok iyi anladığını bize defalarca gösterdi. Şahsına münhasır karakteriyle ve ortaya koyduğu eserleriyle her fıkirden insanın başvurduğu bir aydın olmayı başardı. Cemil Meriç, bu ülkenin aydınlık nöbetçisiydi.

Bu eserde ana hatlarını oluşturduğu şehirler, kişiler ve fikirler üçgeninin iç ve dış açılarını kronolojik zamana bağlı olarak objektif bir üslupla değiniliyor. Bu üçgenin temelini açık bir anlatımla sağlamlaştırmış. Muhammed Mirza Atan, Cemil Meriç'in yaşadığı dönemin siyasi olaylarını, kültür-sanat ve toplumsal yapılarını da anlatarak okurun gözünde bir aydın portresi çiziyor.

“Mirza Muhammed Atan bol ironili bir yazı ile yer almış Cinas'ta. Edebiyat ve emrivaki meselelerini ortaya koyarak bunları kendi bakış açısıyla şerh etmiş. Bunlara emrivaki mi demek gerek yoksa aşılmaz duvar olarak mı görmek gerek bunu da kavram karmaşasını ortadan kaldırmak için iyi düşünmek gerek. Malumdur ki emrivaki; oldubitti demek.

Ben birkaç örneği buraya almak istiyorum. Mirza Muhammed Atan'ın cevaplarını merak edenler de Cinas dergisini edinerek bu cevaplara ulaşabilirler:

“Şair her zaman her yerde şair olmak zorundadır.”

“Bütün dergilerin bir kadrosu vardır, bu kadro dergiyi ayakta tutar. Bu edebiyatın gerekliliğidir.”

“Eleştiride bir hiyerarşi vardır. Kitabı çıkmayan bir şair kitabı çıkan bir şairi eleştiremez. Şiiri yayınlanmayan şair, şiiri yayınlayanı eleştiremez. Yaşça büyük olanı kendisinden yaşça küçük olan bir şair eleştiremez.” (*)

*<https://www.dunyabizim.com/dergi/29988/agustos-2018-dergilerine-genel-bir-bakis-2>

“Her insan bir hikâyedir.” diyor Mirza Muhammed ATAN, kendisine bereketli ve üretken bir ömür diliyoruz.

KAZANOĞLU, Selahattin Kazan
(d. 26.11.1955 / ö. ?)

âşık

(Âşık / 20. Yüzyıl / Anadolu-Osmanlı-Türkiye)

Selahattin Kazan, Erzurum'un İspir ilçesinden ayrılıp ilçe hâline getirilen Pazaryolu'nun Süleymanbağı köyünde 26.11.1955 tarihinde doğmuştur. İlkokulu köyünde okur, sonradan açık lise programından mezun olur. Âşıklığın dışında çeşitli işlerde çalışır. Fakir bir aileye mensup olan Âşık Kazanoğlu, yöredeki hayat tarzının tipik yansıması olarak küçük yaşlarda gurbete çıkar. Aynı dönemlerde âşıklığa ilgi duyar ve bu ilginin sevgiyle, yörede anlatılan halk hikâyelerini öğrenmeye başlar. Âşık Kazanoğlu bu dönemlerde Bayburtlu Hicranî'den etkilenir, bu etkiyle âşıklığa giderek artan ilgisiyle saz çalmayı öğrenir. Geleneğin icaplarına göre bir ustanın yanında yetişmek yerine herhangi bir gelenek temsilcisi bir ustaya bağlanmamış, kendi kendini yetiştirmiştir. Önceleri usta malı türküler söyleyen Âşık Kazanoğlu yöredeki fasıllara iştirak eder ve burada kendi şiirlerini de söyleyerek isim yapmaya başlar. Söze hâkimiyet ve ustalığıyla kısa sürede ülke genelinde bir tanınırlığa kavuşur. Kazanoğlu, yöre âşıkları içinde en çok Âşık Yaşar Reyhanî'nin etkisinde kalmıştır. Hâlihazırda Antalya'da ikâmet eden âşık, yurtiçinde birçok yarışma ve şölene katılmış ve bu etkinliklerde çeşitli ödüller almıştır (Kazan 1998). Soy ismini mahlas olarak kullanan âşık; radyo ve televizyon programlarına sıkça katılır, yurt içi şenlik festival ve çeşitli kutlama faaliyetlerinde sanatını icra etmeye devam eder (Özarslan 2001: 406).

Kazanoğlu, koşma ağırlıklı olmak üzere semai, divan ve destan tür ve biçimlerinde şiirler söyleyen bir gelenek temsilcisidir. Sanatında farklı konuları dile getiren Kazanoğlu öğütleme, güzelleme, methiye, taşlama özellikli şiirler söylemektedir. Kazanoğlu bu şiirlerinde Atatürk, aşk, sevgi, gurbet, memleket, sevgili, kadın, eş, sitem, hayattan şikâyet ve âşıklık sebebi gibi temaları işler. Kazanoğlu'nun şiirlerinde sosyal mevzulardan dinî ve güncel konulara da yer vermektedir (Çığlık 2004; 2015). Hakkında bir yüksek lisans çalışması (Çığlık 2004) yapılmıştır. Bu çalışma yayımlanmıştır (Çığlık 2015). Âşık Kazanoğlu'nun "Oğul" adında bir kaseti, "Geceler" ismiyle yayımladığı bir albümü bulunmaktadır. Sosyal medyayı aktif bir biçimde kullanan âşığın eserleri ve icrasına dair birçok kayıt ve haber bulunmaktadır.

*<http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/kazanoglu-selahattin-kazanoglu>

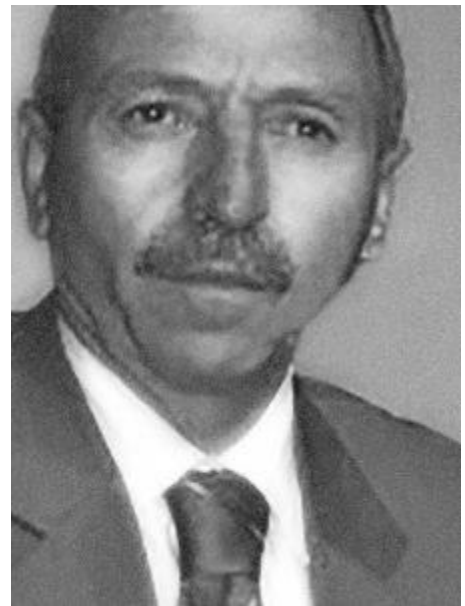
Demişti

Vasiyeti vardı bana babamın
Kimsenin kalbini kırma demişti
Emeğini alamazsın çabanın
Olmadık hayaller kurma demişti

Derdi ki üstündür akıldan akıl
Bir arif görürsen yanına sokul
Doğru yol bilen peşine takıl
Bilmediğin izi sürme demişti

Temelsiz binanın yıkılır damı
Boğazında kalır armudun hamı
Yarım hoca dinden eder adamı
Rast gelene soru sorma demişti

Kazanoğlu ilmin gölü çok derin
Bütün hak dostları olsun rehberin
Vakit geç olmadan ara bul yerin
Cahiller safına girme demişti

Yavuz DEMİR

28/03/1980 tarihinde Pazaryolu'nda doğdum. İlkokulu Pazaryolu İlkokulunda, ortaokul ve lise öğrenimimi Hasan Basri Demirbağ Çok Programlı Lisesinde tamamladım. Liseyi bitirdikten sonra bir yıl üniversiteye hazırlık yaptım. 1998 yılında Karadeniz Teknik Üniversitesi Fatih Eğitim Fakültesi Sosyal Bilgiler Öğretmenliğini kazandım. 2002 yılında buradan mezun oldum ve 3 yıl bekledikten sonra 2005 Yılında Erzurum-Köprükoy İlçesi Alaca Köyü İlköğretim Okuluna atandım. Burada 2 yıl görev yaptıktan sonra 2007 yılında Pazaryolu Sefer Zengin İlköğretim Okuluna tayinim çıktı. 2009 yılına kadar bu okulda görev yaptıktan sonra aynı yıl mezun olduğum Hasan Basri Demirbağ Çok Programlı Lisesine Müdür Yardımcısı olarak atandım 2010 yılında Hasan Basri Demirbağ Çok Programlı Lisesinde Okul Müdürü olarak göreve başladım. Halen Pazaryolu İlçe Milli Eğitim Müdürü olarak görev yapmaktayım. Evli ve iki çocuk babasıyım.

Naht/ Ahşap oymacısı olarak eğitim aldım ve bu alanda ilçe genelinde kendi çapımda şahsıma ait atölyede ders verip çalışmalar yaparak zamanımı en iyi şekilde değerlendirmeye çalışıyorum.

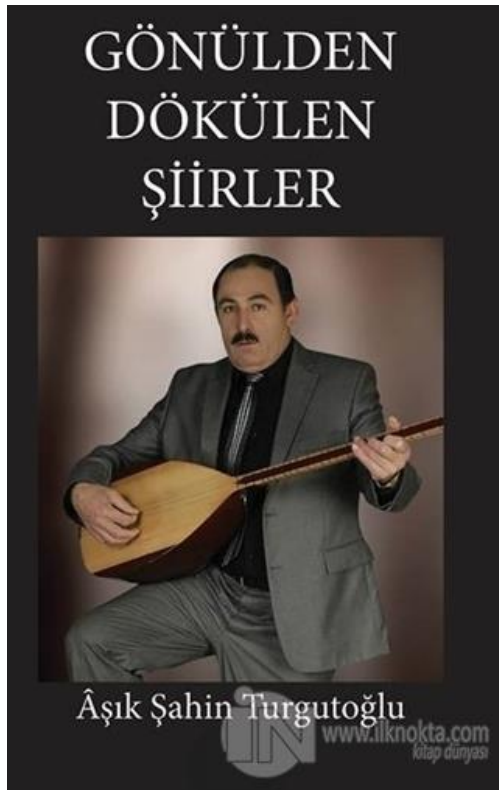

1963 yılı doğumlu Erzurum Pazaryolu Karakoç Köyüne kayıtlı bir ozanım.

Bu sanata 20 yaşlarında başladım. Uzun süre amatör çalışmak daha sonra usta âşıkların yanında Âşık Nuri Çırağı'nı, Âşık Selahattin Kazanoğlu ve âşık Cengiz Yareni ustalarımıdır. Bu üç âşıktanda çok feyz alarak ve daha çok kalarak Âşık Reyhani'nin etkisinde kalarak ve yine kendisini takip ederek bu sanata ilgili çok şeyler öğrendim ve sanatımı o günden bugüne kadar âşıklık geleneğini, kültürünü ustaların yanında geliştirdim ve yaklaşık 30 yıldır bu sanata yapıyorum.

Kültür Bakanlığı'nda kayıtlı olarak ustam olarak kayıtlı olan kişi Âşık Nuri Çırağı'dır. İşte o günden bugüne âşıklık kültürünü, âşıklık geleneğini yaşatmaya çalışıyoruz. Âşıklık geleneği taa 16. yüzyıllarından beri Dede Korkut'tan bu yana devam eden bir sanattır. O günden bugüne kadar birçok âşığımız gelmiş yaşamış ve biz de onların izlerinden yürümeye çalışıyoruz.

Örneğin Karacaoğlu, Koroğlu, Kazak Abdal, Pir Sultan Abdal, Ercişli Emrah, Âşık Cevheri, Âşık Ömer, Kul Himmet, Dadaloğlu, Dertli, Ruhsati, Bayburtlu Zihni, Âşık Şenlik, Âşık Hicrani ve yine Âşık Sümmani, Âşık Mahsunî Şerif, Âşık Veysel, Âşık Şenlik, Davut Sulari, Murat Çobanoğlu, Âşık Reyhani bu tür âşıklarımızın bugüne kadar yaşattıkları sanatları bizde yürütmeye çalışıyoruz inşallah vatana, millete geleceğe hayırlı olur diyelim.

PAZARYOLUumuzun 103 üncü kurtuluşunu en kalbi duygularla kutluyorum.

Pazaryolu ispir Çoruh boyunca
Kavimlere minder serdi bu vadi
Oğuz boylarından Selçuklu nice
Türklüğün sırrına erdi bu vadi

Sultan Alpaslan la oldu ilk fethi
Sonra oldu Selçuklular devleti
Kayı türleriyle kıldı ebedi
Oldu Osmanlının yurdu bu vadi

Ermeniler Hodiçor'a yerleşti
Çete kurdu tüm vadi de birleşti
Fırsat zalimlerin eline geçti
Ermeni zulmünü gördü bu vadi

Bir zulüm kapladı bütün her yanı
Canlı canlı yaktı sabi sübyani
Balta nacak yıktık biz bu isyanı
Kanlı mücadele verdi bu vadi

Müftü Başkapan'la birlik kuruldu
Yaşlı gence seferberlik verildi
Eli tutan silahına sarıldı
Kendi yarasını sardı bu vadi

Halit paşa ile dedemdi gazi
Yimbeş şubat çaldı hürriyet sazı
Geçilmedi Karakoç'un boğazı
El ele düşmanı sürdürü bu vadi

Gurbet oldu dağıldılar her yana
Şükrettiler düşmediler isyana
Göz kırpmadan can verdiler vatana
Büyüttü yiğidi merdi bu vadi

Gelin unutmayın şehit yatanı
Emanet bıraktı bize vatanı
"Hubbu'l-vatan" demiş bütün insanı
Bu âşık Şahin'in derdi bu vadi.

* <https://www.gebzeninnesi.com/haber-asik-sahin-turgutoglu-ile-ozel-roportaj-9063.html>

Necdet ÇAĞIL

İlahiyatçı, akademisyen, tefsir profesörü. 1956, Erzurum Pazaryolu İlçesi Alıçlı Mahallesi doğumlu. İlkokulu bitirdikten sonra (1967) mahallenin imamı Müderris Recep Akçay Hocaefendi'nin yanında hafızlığını ikmal etti ve bazı medrese dersleri aldı. Daha sonra İstanbul'a gidip Kadıköy İskele Camii Kur'an kursuna kaydını yaptırdı ve burada İbrahim Kaşmer Hocaefendi'den bir yıl süreyle talim ve makam dersleri aldı.

Aynı yıl, Kadıköy Osmanağa Camiinde, Ali Üsküdâri Hocaefendi'nin başkanlığında düzenlenen hafızlık törenine katılıp diploma aldı (1971). Daha sonra İstanbul Fatih İmam Hatip Lisesine kaydını yaptırıp buradan mezun oldu (1978).

On yıl süre ile memleketin muhtelif yerlerinde imamlık görevi yaptı. 1992'de Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültesini bitirdi. Kıraât bilimi dalında asistan olarak göreve başladı (1993). "Basra İmamlarının Kıraatleri ve Hücetleri" teziyle yüksek lisansını tamamladı (1995). Doktorasını Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsünde "Kur'an Belagati ve Fonetigi Yönünden Kıraatler" teziyle tamamladı (2002). Aynı yerde Doçent ve Profesör oldu.

Makaleleri Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, EKEV Akademi Dergisi, Marife, Sesleniş dergilerinde yayımlandı.

ESERLERİ: Araştırma: Kıraatların Tasnifi ve Tarihi Seyr-i İlâhi Kelam'ın Tabiatı (2003).
Çeviri: Esbâbü'n-Nüzûl (el-Va-hidi'den, Necati Tetik ile, 1995).

KAYNAKÇA: Prof. Dr. Yakup Çiçek-Bünyamin Açıkalın / Türkiye İlahiyat Fakülteleri Tefsir Anabilim Dalı Öğretim Elemanları Biyografileri (2000), İhsan Işık / Resimli ve Metin Örnekli Türkiye Edebiyatçıları ve Kültür Adamları Ansiklopedisi (2006, gen. 2. bas. 2007).

* <https://www.iz.com.tr/necdet-cagil>

** <https://www.biyografya.com/biyografi/10597>

CENNETİM KAPISI ①

Sana bu mektubu sevgimi bir nebze olsun aktarabilmek için yazıyorum. Ama bu sevginin tarifini yapmak zordur. Bunu en iyi anne olunc anlardım. Bir insanın hayatı karşılıksız sevgisini verebileceği kişi evladıdır. Bunu da ben sende gördüm. Ne garip yeni farkediyorum ki çocukları anne olunca çocuklarıya anneler ve insan zamanın nasıl acımasız dduğunu burda anlatıyorum. Hayatta tutunma oşmam seninle başladı. Yeri geldi ayaklarında salladın. Yeri geldi saçlarımı oksadın. O eller hiç saçlarım dan eksilmesin isterdim annem. Hiç büyümek istemedim. Her kokunla kalmak istedim. Ama olmadı hayat şartları buna el vermedi. Oysa ne aılar paylaştık seninle Cennetimin KAPISI Lakin uçma vakti gelince gözlerimi dört ihtiyar bakmakla açtım. Bu ömrü sarmayesinde ayakta kala bilmemin tek yolu öğrenmekten geliyordu. Dan aların girdiği baston da hayata tutundum. BİNUR SEKME

2

Nasıl zalim bir dünya bu annem.

Dağup sonrada ayrılıyor. Sana bir kapı
sesinde bir rüzgar uğultusunda seni
aradım anne belki kokunu getirir diye

Şimdi daha çok anlıyoruz birbirimizi
çocuklarımızı ninelele büyüttüm tıpkı.
Senin beni büyüttüğün gibi insan ancak
mahrum kalınca anlıyor bazı şeylerin
kıymetini. Tıpkı sende anladığım gibi
sen benim yüreksizim sen benim deryan
sın dan kalbimde ıssız yarım
şimdi söyle sensizliğe nasıl
Dayanayım.

Okutan hacadan allah
raz olsun Devletimize Allah
fırsat versin.

B. S.

Binnur SEKMEN

Konak Yeri 16545

ANAM

Yanımdayken, kıymetini bilemedim,
 Yoksa kusura kaldı mı anam?
 Senden ayrılalı birgün gülmedim,
 Sende acılara daldı mı ANAM?

Duman ihmiş Durna Dağı ~~başına~~ başına,
 Hasret kaldım toprağına taşına,
 Dün sabah karşı mektup kuşuna,
 Selam söyle dedim geldi mi ANAM?

Kismetim açıldı gurbet ellerden,
 Göz yaşım ağladı akan sellerden,
 Sila tarafından esen yellerden
 Kokun geldi, selam saldın mı Anam?

Sana muhtağmışım ben her yaşında,
 Nere gitsem bu hasretlik pesimde,
 Hasta gördüm seni dünkü düşümde,
 Gül gibi sararıp soldun mu Anam?

Fatma Anslan

17
 F. Anslan

Konakyeri Köyü
 No: 17

Erol ŞİMŞEK

Öğretmen, şair, yazar ve araştırmacı kişiliğiyle ön plana çıkan ve bir ara ilçemiz Halk Eğitimi Merkezi müdürlüğü de yapan kıymetli hocamız 1966 İspir doğumlu.

Edebiyatla ilgili, İspir’de Çoruh Gazetesi’nde Köşe yazarlığı yapan, Şimşek Ozan mahlasıyla yayınlanmış şiirleri mevcut hocamızın henüz yayınlanmamış hikâyeleri de var.

25 Şubat 2021 tarihinden itibaren yayınlanmaya başlayan Yurtta İspir-Pazaryolu gazetesinde “Ozan Gözüyle” adıyla köşe yazarlığı ve Editör olarak görev yapmakta olup Gümüş Madalyalı Kızılay Kan bağışçısı olan hocamız, evli ve bir çocuk babası.

KURTULUŞ DESTANI

Yıl, bin dokuz yüz on sekiz, yirmi beş şubat
Düşmana vurulan müthiş bir tokat
Kalmamışken halkımızda can, takat
Dirilişin başladığı gün bugün...

Esaret en kötüsü, en çirkini her şeyin
İhanet etmedi, can verdi nice beyin
Norgah’ın yiğidi Nuhoglu Mehmet Bey’in
Şehitlerle görüldüğü gün bugün...

Yüz yıllardır içimizde gezenin
Türk’ün çorbasına kaşık dizenin
Kara günde Türk’e kefen biçenin
Kefenine sarıldığı gün bugün...

Ermeni planı: “Kân’da buluşun
Taşnak emeline bir bir kavuşun”
Tek bir kurşunuyla Mustafa Çavuş’un
Hainlerin yenildiği gün bugün...

Rüyaları sona erdi Akan’ın
Sonu budur, Türk’e kem göz bakanın
Büyük lider Mustafa Başkapan’ın
Dualarla anıldığı gün bugün...

Devedağlı yiğit Şamil Ağa’nın
Çörmeli’de Suluka’nın Hasan’ın
Pusularda İneyet’in Osman’ın
Destanlara karıldığı gün bugün...

İhanetin merkezi Karakale’de
Türk’e kefen biçen hani, nerede?
Hunutlu Gürcoğlu Mehmet Efe’de
Tebessümün görüldüğü gün bugün...

Böyle zulüm görmedi Barğar Deresi
Çile çekti genci, nene, dedesi
Kafa yordu Gocuktur’un Efesi
Kâbusların son bulduğu gün bugün...

Savaşta yurt için binlerce nefer
Yaptılar düşmana yılmadan sefer
Şehadeti tattı yüzlerce asker
Şehitlerin dirildiği gün bugün...

Unutma mazini Türk’ün balası
Görmesin gözlerin işgal belası
Bak böyle kurtuldu, İspir obası
Özgürlüğün tadıldığı gün bugün...

ŞEHİT NUHOĞLU MEHMET BEY NORGÂH'IN ŞEHİTLERİ

Norgah'ın şehitlerini ayıramaz hiç kimse, yüz küsur yıldır koyun koyuna yatarlar Merkez Mahalle'deki toplu mezarlarında, başlarında ilk şehit Nuhoğlu Mehmet Bey olduğu halde.

Niçin katledildiler bu insanlar? Yukarı Norgah'ta 65, Gülçimen-Varinces-Köyünden 35 olmak üzere 100 vatansever. Tek suçları vardı, vatanseverlik.

Nam-ı diyar Deli Halit Paşa Erzurum'un Ruslar tarafından işgal edildiği haberini alınca aldığı emir doğrultusunda Çoruh vadisi boyunca Bayburt istikametinde çekilmeye başlar. Hem orduyu güvenli bir şekilde geri çekmek hem de muhacir durumuna düşerek ordunun çekilme istikametinde ilerleyen zavallı muhacir kabilelerini korumayı amaçlayan Halit Paşa, yolu üzerinde olan Norgah'a uğrar. Çok iyi Rusça bildiğini öğrendiği Nuhoğlu Mehmet Bey'i çağırır ve Ruslar geldiğinde nasıl hareket edeceği yönünde talimatlar vererek, ordusunu Gökdere denilen yerde gizler.

Ruslar Norgah'a gelince, Rusça bildiğini öğrenerek Nuhoğlu Mehmet Bey'i çağırıp Türk ordusu hakkında bilgi almaya çalışırlar. Nuhoğlu Mehmet Bey, Halit Paşa'nın verdiği talimata harfiyen uyararak, Türk ordusunun nahiye merkezinin yakınından geçen Çoruh nehri boyunca dağınık bir şekilde, Bayburt yönünde çekildiğini anlatır, sadece anlatmakla kalmaz, anlattıklarına da inandırır.

Türk ordusunu takip etmekten yorgun düşmüş Ruslar, Çoruh kenarında karargâh kurarak dinlenmeye geçerler. Ruslardan intikam almayı kafasına koymuş olan Halit Paşa, gece geç saatlerde ordusuyla Rus karargâhını basarak yüze yakın Rus askerini öldürerek intikam aldığı gibi çok miktarda ganimet alır.

Neye uğradıklarını şaşırان Ruslar, bozgun halinde Kilens'e (Elmalı) kadar geri çekilirler ilk önce. Fakat herhangi bir şekilde takip edilmediklerinden emin olunca tekrar Türk ordusunu takip etmek üzere aynı istikamette devam ederek ikinci kez Norgah'a gelirler.

İlk işleri Nuhoğlu Mehmet Bey'i yakalatıp kurşuna dizmek olur, arkasından yukarı Norgah'ta 65, Gülçimen'de 35 vatanseveri Türk ordusuna yardım ettikleri gerekçesiyle katlederler. Bunlar bilinenler, mutlaka bilinmeyen adsız şehitler de vardır.

Şimdi Norgah'ta Merkez Mahalle'de bir şehitlik vardır, toplu bir mezar halinde. Her yıl Şehitler Gününde ziyaret edilerek dualar okunur o kahramanların ruhuna. İsimleri yazılıdır Nuhoğlu Mehmet Bey ve tespit edilebilen diğer şehitlerin.

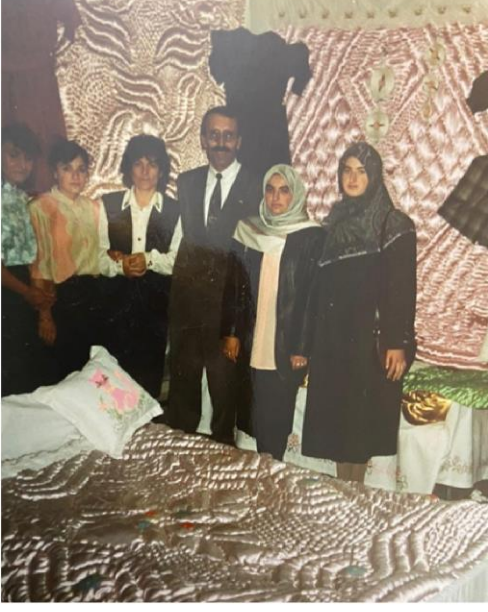
Onlar bıraktılar bu toprakları bizlere hediye,

Ezanlar dinmesin, bayraklar inmesin diye.

Ruhları şad olsun./

Erol ŞİMŞEK

Konakyeri (Koskor)

HALI

2018 yılında açılan İspir Halk Eğitim kursuna annem de katıldı. Birkaç arkadaşıyla halı kursuna giderek kurs hocasından halı dokumayı öğrendiler. Önce çözüğü ipini tezgâha sardılar sonra rengârenk yün iplerle ilmek ilmek dokumaya başladılar. Gün geçtikçe halı ilerledi, motifler belli olunca annemin dokuma hevesi daha da arttı. O zamanlar ben de 2. sınıfa gidiyordum. Öğlen araları bazen annemin kursuna gidip yemeğimi orda yiyordum. Çeşit çeşit rengârenk halılara hayranlıkla bakıyordum. Bazen annemin yanına oturup birkaç ilmek de ben atıyordum. Annem halı dokümanın çok zevkli olduğunu söylüyordu. Annemin halıyı başarıyla tamamlamasına ben de şahit olmuştum. Çok güzel bir hali ortaya çıktı. Böylece halımız tamamlanmış oldu.

Halı Anadolu kültüründe oldukça önemli bir yere sahiptir. Çünkü her halı bir insanın alın terini, emeğini, kültürünü, yaşamış olduğu dönemi anlatmaktadır. Günümüzde birçok müzede atalarımızdan kalan el emeği halılar ve kilimler bulunmaktadır.

Mesela halı dokurken bazen neşeli, mutlu bazen de üzgün anlarımız olurdu. Bu anlar halıdaki motiflere yansımış. Bu motiflerin renkleri ve şekilleri bu durumu anlatırmış.

Feyza TACER 5/İHO

ÖYLE

Davinci görse seni bir kez
Titrer elleri çizemezdi yüzünü

Açılıverirdi kulakları birden
Seslensen Beethoven'ın

Tek dokunuşla ettin deha
Altın harflerle yazıldı adı Einstein'ın

Tek bir kılına zarar gelmesin diye
Kurt oldu belki de bir adam

Sesini duymayanlar
Duyanları sandılar birer deli

Yüzünü görmeyenler
Görenleri sandılar züleyha

Belki bakmasaydın bana da öyle...

9/B Abdullah KAÇAR

...ayaklarının tozuna öleyim oğul
büydün de asker oldun sen şimdi he mi
sen şimdi yastık diye taşla yaslanırsın
toprağa uzanırsın arslan gibi sırsın
yıkılsa dağlar nola hatırla anneni
ayaklarının tozuna öleyim oğul

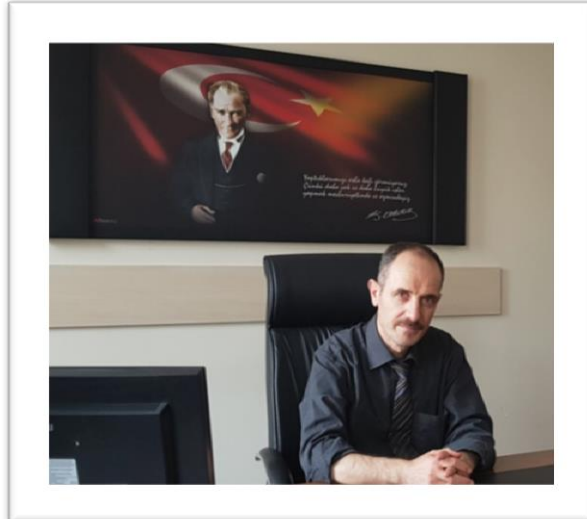
ayaklarının tozuna öleyim oğul
nerden gelir kurşun söyle orda durayım
başında patlasın gözü dönmüş bombalar
ağlamasın yeter ki analar babalar
söyleyin yerini ölümü durdurayım
ayaklarının tozuna öleyim oğul

ayaklarının tozuna öleyim oğul
hangi kızı istersen de onu alayım
uyandırmam valla bir daha seni erken
ben kime bülbül olurum gül kurşun yerken
vatan diye kimin kapısını çalayım
ayaklarının tozuna öleyim oğul

ayaklarının tozuna öleyim oğul
gözümü bırakma arkada benim ara
ne kadar da yakışmış beyazlar kıskandım
sen rahmete kavuştun ben ateşe yandım
mektup yaz cennetten olmaz mı ara sıra
ayaklarının tozuna öleyim oğul

ayaklarının tozuna öleyim oğul
evimin direği oğul kurt beyim oğul...

Mehmed Şahin Kaçar / Pazaryolu Halk Eğitimi Merkezi Müdürü

DEİZM

Deizm kelimesi, Latince Tanrı anlamına gelen “Deus” dan türetilmiştir. Grekçe’de yine “Tanrı” anlamındaki “theostan” gelen “teizm” terimiyle aynı sözlük anlamına sahiptir. Deizm, Tanrı’ya inandığını söyleyen, ancak vahy/ilahi mesajı reddeden akımdır. Deizm’de her şeyin başlangıcını sağlayan, evreni kusursuz kuran bir Tanrı inancı vardır. Ancak bu Tanrı evrene müdahale etmeyen bir tanrıdır. Bu anlayışa göre Tanrı hiçbir şekilde insanla iletişime geçmemiş ve kendi mesajını içeren bir din oluşturmamıştır. Bu sebeple de Deizm, Tanrı’nın varlığını ve âlemin ilk nedeninin Tanrı olduğunu kabul eder. Ancak Deizm, temeli akıl olan tabii bir din anlayışı bağlamında kimi Deistlerin nübüvvete şüpheyile baktığı kimilerinin de tamamen inkâr ettiği felsefik ya da ideolojik bir ekol haline gelmiştir.

Deizmin fikir babası 17. yüzyılda yaşayan İrlandalı John Toland’dır (1670 - 1722) . Katolik bir ailede yetişmesine karşın "Pentheistikon" isimli kitabında akılcı, maddeci bir dine ihtiyaç olduğunu savunmuştur. Toland’ın bu görüşü birçok düşünür tarafından benimsenmiş ve deizm olarak dünyaya yayılmıştır. Voltair ve Rousseau gibi ünlü düşünürler de Deizm savunucusu olmuştur. Kimi düşünörlere göre de Lord Herbert of Cherbury (1583-1648), “deizmin babası”, “deizmin boss/patronu”, “döneminde dikkatleri üzerine çeken ilk deist” gibi ifadelerle tanımlanmıştır.

Dilsel bağlamda Teizm ve Deizm eş anlamlı iki sözcük olsa da 17. Yüzyıldan itibaren felsefede ifade bulan mânaları farklılaşmıştır. Teizm, bir dine inanma, Deizm ise Hristiyanlıktaki uydurma/hurafeleri temizleme gayesi güderken daha sonra iki felsefi düşünceye sivrulmuştur. Birincisi tek bir tanrıya inandığı, ancak onun âleme ve insana müdahalede bulunmadığı iddiası, ikincisi ise, ilâhî takdir ve tasarrufa inanmanın yanı sıra mevcut bir inancın savunduğı tanrı olgusunu ve otoritesini mümkün görmeme fikridir. Dolayısıyla deizm, nübüvvet kurumunu ve ona bağlı olarak kitap, peygamber ve vahiy gibi olguları reddeder. Deistlerin bu yönü, Peygamberliğin olabilirliğini kabul etmeyip gereksiz gören “Berâhime” mensuplarını andırmaktadır. Bu açıdan Berâhime günümüz deistlerinin ilk örneğı veya öncülleri sayılabilir.

Deistlerin özel olarak Hristiyan/Katolikliğe genel olarak da diğer dinlere bir reddiye olarak ortaya çıktığını ve protesto nitelikli bir amaca sahip olduklarını akıldan çıkarmamak gerekir. Bunun yanı sıra yeni gelişen bilimsel faaliyetler ve felsefi gruplar da deizmin etkisine katkıda bulunmuşlardır. Bu açıdan Aydınlanma hareketinin deizmin güç bulmasında çok ciddi bir paya sahip olduğu açıkça görülür. Aydınlanma, Hristiyan kutsal metnlerinin topyekûn inkârı değil, geleneksel yorumlama biçiminin yeniden gözden geçirilmesi olarak da anlaşılabilir. Hangi açıdan bakarsak bakalım, Aydınlanmanın başta kilisenin Hegemonyası olmak üzere Hristiyanlık kurumunu ciddi bir şekilde sarstığını ifade edebiliriz.

Ülkemizde insanların dine karşı olan gruplara ilgi duyulmasının nedenleri şöyle açıklanabilir: Başta Hristiyanlık olmak üzere diğer dinler gibi İslâm’ın da bilime cephe alıp onu reddettiğini, akıl dışı kurallar içerdiğini, insana özgürlük hakkı bırakmadığını, dünyaya değer vermeyip onu ihmal ettiğini, bundan dolayı da İslâm dünyasının geri kaldığını iddia ederek din karşıtı fikirleri savunanlar. Bu iddiaların sahipleri, İslâm dini hakkında sağlıklı ve yeterli bilgiye sahip olmayan, İslâm karşıtlığının revaç bulduğu ortamlarda yetişen kişilerdir.

Deist anlayışını savunanların bilindik sözü olan: "Dünya vatanım, tüm insanlar kardeşim ve iyilik yapmak dinimdir" sözü ideolojik bir telaffuzdur. "Bugüne kadar İslâm ile yaşadım ama gördüm ki İslâm dini bana mantıksız gelmeye başladı." "kendi aklıma güvenerek deist olmaya karar verdim." diyenlerin bu sözleri de ideolojik ve zihin karmaşası olması yanı sıra bir boşluk ve arayışın tezahürüdür. Bu ifadeler, sorumluluk altına girmek istemeyen bir kimsenin ruh halidir.

Çağımızda deizmi bir dünya dini formuna sokmak isteyen küresel güçler vardır. Deistlerin bu küresel güçler tarafından her türlü desteğı aldığı bilinmektedir. Bunlar kurmuş oldukları düzenin önünde dinleri, özellikle de İslâm’ı en büyük engel olarak görmektedirler. Uluslararası deist çevreler kurmuş oldukları web siteleri ve diğer medya araçları ile tüm dünyada çalışmalar yapmaktadırlar. Onlara göre Müslümanlar, deizmin potasından geçtikten sonra bir fikir yapısına sahip olmalıdır.

Kur’an-ı Kerimde "Allah, insana şah damarından daha yakındır" buyurulmaktadır. Deistlerin iddia ettiği gibi İslami aydınlanmada ve düşüncesinde bir Din-Bilim ya da Akıl-Vahiy çatışması söz konusu olmamıştır. İslâm’ın emir ve yasaklarının belirlenmesi ilahi mesaj yani vahiy ile olmakla beraber tamamı akla uygundur. Vahiy, özü aynı olmakla birlikte Hz. Âdem’den Hz. Muhammed’e (a.s.) kadar değişmeden gelmiştir. İslâm dünyasının içinde bulunduğu problem ve sorunlardan dolayı İslâm dini sorumlu tutulamaz.

Deist olduğunu iddia edenlerin sosyal medyada, İslâm dünyasındaki geri kalmışlık ve problemlerin nedeninin İslam Dini olduğu konusundaki bu iddiası geçerli değildir. Bütün sıkıntı, İslâm’ın ilahi ilkelerini terk ederek dinin doğru anlaşılmayıp, yanlış yorumlanmasında yatmaktadır. İslâm dünyası ile ilgili bu sebepleri şöyle sıralamak mümkündür:

Feodal/Derebeylik anlayışlar, yanlış yönlendirmeler, arz-talep denge zayıflığı, kurumsallaşamama, kriter-ölçü belirleyememe, metot problemi, kalitesizlik, uzmanlaşamama, taassup hali, kısaca zihniyet yanlışları.

Şiddeti ve yasakları öne çıkaran (Taliban, Daesh, El-Kaide, Hizbullah, Boko Haram, Selefilik vb.) gibi birtakım marjinal gruplara bakarak, İslâm’ın insana hiçbir özgürlük hakkı tanımadığını öne sürerek deist olduklarını söyleyenler.

Burada şunu rahatlıkla ifade edebiliriz ki İslâm medeniyetinin en temel prensipleri arasında hürriyet ve adalet kavramları vardır. Dinin yanlış öğretilmesi marjinal grupları meydana getirir. Din hiçbir insanın tekelinde değildir. Hangi amaca binaen yapıldığı iddia edilirse edilsin dinde kandırma, aldatma, hile, olmadığı gibi görünme, hile-i şeriyye, takiyye/kimliğini saklama yoktur. Unutmayalım ki, 15 Temmuz’da milletimize darbe teşebbüsünde bulunan Fetö’cüler de bu kavramların altında maskelenmişlerdir. Bugün mecrasından çıkarılan ifadelerden biri de Cihat kavramıdır. Cihat ancak, saldıran düşmana karşı başvurulacak bir yoldur.

Allah’ın adını anıp (Tekbir getirerek) katliam yapmak, bombalarla masum insanları katletmek, tarihi yok edip kültür eserlerini imha etmek ne insanlık ne vicdan ne de İslâm diniyle bağdaşmaz. Şer odaklarının güdümünde olup devletine milletine ihanet etmek, kumpas kurmak, Allah ile aldatmak ve Din İstismarı yapmanın cihat kavramı ile hiçbir alakası yoktur.

Cihat; mücadele etmektir. Gerek şeytanla, gerek nefisle, gerekse insanların doğru şeyleri yapması için çaba göstermektir. Birlik beraberlik içinde olmak, kutsal değerlerini, özgürlüğünü, bayrağını, vatanını, hürriyetini, benliğini korumak, hayırlı insan olmak, her konuda çalışıp başarılı olmak, muasır medeniyetler seviyesine yükselmek için daima ileri gitmek, kendine, ailesine, vatanına, milletine, devletine, toplumuna yararlı işler yapmak, insani değerleri yaşatmaktır cihat.

Kötülük problemini öne sürerek deist olduklarını dile getirenler tutarsızlık, dini insanları köleleştirme unsuru olarak görüp deist olduğunu söyleyenler de çelişki içindedir. İslâm düşüncesinde insana verilen hürriyet diğer dinlerden daha fazladır.

Akıl-bilim adına deist olduklarını dile getirenler de yanılgı içindedirler; çünkü akla ve bilime en çok değer veren ve sürekli teşvik eden İslâm kültür ve medeniyetidir. Allah'ın kötü! olmadığını söyleyerek ilahi kitapları kabul etmediğini ifade eden sözüm ona sanatçı veya entelektüellerin kafası karışıktır.

Bugün ülkemizde gençler başta olmak üzere, ben deist'im diyen insanlar, doğru dini bilgi almadıkları ve din adına uydurulan şeylerin dinin önüne geçmiş olması nedeni ile dine karşı tepki duymakta, kimi zaman çevresinden duyarak kimi zaman da sosyal medyadan görerek ya da kapıldığı masum! görünen felsefik bir çevrede, ne anlam ifade ettiğini düşünmeden, popülist bir eda ile " Deizm, eşittir dinin reddedilmesi ise ben deistim." demektedir.

Kendi içimizde meydana gelen bozulmaları onarıp düzeltmeye gayret etmedikçe özellikle gençlerimizin dinden uzaklaşması ya da son derece yanlış bir din yorumuna kapılmaları kaçınılmaz olacaktır. Dolayısıyla, acilen, doğru bir peygamber algısına ve peygamberimizin rehberliğinde doğru bir dini bilgi ve anlayışına sahip olmalıyız. Genelde tüm insanlığın özelde ise günümüz insanının, Kur'an-ı Kerim'in ilahi mesajına ve bu mesajı insanlığa aktaran Hz. Peygamberin ahlakından, öğüt ve nasihatlerinden, rol model alacağı çok şey olduğunun altını çizmek gerektiğini düşünüyorum.

Hiç de azımsanamayacak kadar çok gençlerimiz sosyal medyada, internet ortamında deizmin etkisinde kaldığı, iman, ibadet ahlak ve sorumluluktan arındırılmış bir din anlayışının bu tip kişilere cazip geldiği bilinmektedir. Deizm, İslâm inancı, düşüncesi ve tefekkürü açısından doğru bir akım değildir. Daha çok Hristiyan dünyasının sorunu olup Batı dünyasında ortaya çıkan bir akımdır.

Sonuç olarak, Deizmin güçlü ve zayıf yönleri katı bir akılcılığa dayanmasıdır. Deizm, dinin esrarengiz tarafını eleştirirken çok aşırılığa kaçmaktadır. Öyle ki, Deistlerin din eleştirileri Ateistlerin işine yaramıştır. Deizmin vadettiği anlayış, dini hayatın özüne ve içeriğine zıt düşmektedir.

Deistlere göre: Tanrı, insandan mutlu olması dışında başka bir talepte bulunmamaktadır. O'nun için yapılacak en büyük ibadet insanlara iyilik etmektir. Çünkü Tanrı mutludur ve insandan da mutlu olmasını istemektedir. Bunun için Tanrı'nın insanlardan kendisine ibadet etmelerini istemesi O'nun mutluluğuna bir şey katmayacağı için gereksizdir.

Ancak deistlerin burada yanıldığı nokta, ibadete Allah'ın değil insanların ihtiyacı olduğu gerçeğidir. Zira insan ibadet etmekle kendisine verilen nimetlerden dolayı Allah'a teşekkür ettiği için mutlu ve huzurlu olur. İbadet, insanın dünya ve ahiret mutluluğu içindir ve gereklidir. Müslüman için Allah' a karşı kulluk ve sorumluluk bilinci gereği ve verdiği nimetlere karşı şükür ifade eden ibadet, tarifi mümkün olmayan bir huzur verir.

İbadetin kişilerin ruhi ve sosyal hayatını saran olumlu katkıları vardır. Din psikologlarının pek çoğu dua ve ibadeti mükemmel bir ruhî tedavi aracı olarak görmektedirler. Özellikle oruç, başka insanların hâllerini anlamada ve onlarla empati kurmada gerekli olan merhamet, sabır, hoşgörü ve sevgi gibi hasletlerin kazanımında etkili olduğu tespit edilmiştir. Bunlara ek olarak zekât, kurban, sadaka gibi toplumun yararını hedefleyen mali yönlü ibadetler, muhtaçların, ihtiyaçlarını karşılayamayan ve bunun sonucunda açlık ve sefalet çeken insanların sıkıntılarının çözümüne katkı sağladığı aşikârdır.

Bugün insanımıza, çocuklarımıza, gençlerimize imanın teorik anlamından ziyade pratik değerini öğretmek ve pratik imanı tüm eğitim süreçlerine dâhil etmek durumundayız. Çünkü sadece inandım demenin, imanın göstergesi olarak yeterli olmadığını yine Kur'an-ı Kerim bizlere bildiriyor: "İnsanlar, denenip sınavdan geçirilmeden, "İman ettik" demekle bırakılacaklarını mı sanıyorlar? And olsun ki biz, onlardan öncekileri de sınamıştık. Allah, elbette doğru olanları ortaya çıkaracaktır; kezâ O, yalancıları da mutlaka ortaya çıkaracaktır." (Ankebut, 29/2-3)

Berat KARALI/Pazaryolu İlçe Müftüsü

Abdulsamet AKÇAY - Sefer Zengin İlkokulu 3/A

Hatice Kübra KARABEKTAŞ
Şehit Ali İlhan İlkokulu 4/A

Sinem TORAMAN

Hasan Basri Demirbağ ÇPL 9/A 5178

